DR. JONAS BALYS CORESP.
1105 CHISWELL LN.
SILVER SPRING, MD 20901
NB

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIU DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

Vol. LV Price 15¢ PENKTADIENIS — FRIDAY, GRUODIS — DECEMBER 17, 1971 Kaina 15 c. Nr. 295

MASKVAI MAOIZMAS AR TROCKIZMAS - TAS PATS

Maskva. — Kai komunistinė Kinija buvo priimta į JT, kurį laiką Maskva buvo sulaikiusi prieš ją propagandą, bet tai truko tik kelias savaites. Dabar vėl nėra dienos, kad Pravda, Tass ar kuri kita propagandos mašina neminėtų Pekingo vardo ir nešaudytų į tą pusę iš didžiųjų patrankų. Pravda parašė, o Tass kelias dienas transliavo į Kiniją "Apie idėjinę ir politinę maoizmo esmę".

"Kinijos komunistų partijos IX suvažiavime Mao buvo paskelbtas visų tautų mokytoju, vieninteliu viso pasaulio komunistinio judėjimo teoretiku — marksistu, o Mao idėjos — mokslinės minties viršūne. Tačiau tikroji nutarimų prasmė — pamėginti marksizmą pakeisti maoizmu. Taip išryškėjo slapti, anksčiau maskuoti šovinistiniai, hegemonistiniai maoistų kėslai."

Toliau Maskva maoizmą sugretina su trockizmu: "Maoizmas, kaip ir trockizmas, ignoruoja visuomenės vystymosi dėsnius, išaukština subjektyvaus veiksnio vaidmenį socialiniam procese, jiem abiem būdingas avantiūrizmas politikoje ir subjektyvizmas ekonomikoje. Maoizmas laikosi tokios pat revoliucinių jėgų skaldymo taktikos, kuriai būdingi grubūs šmeižiški užsipuolimai prieš marksistines — leninistines partijas, inirtingas antitarybiškumas, ardomoji veikla".

"Maoizmas savo esme — tai visai ne revoliucinė, o reakcinė ideologija, ji pila vandenį į imperializmo ir reakcijos malūną. Apsiskelbę ryžtingiausiais kovotojais prieš imperializmą, paskelbę jį "popieriniu tigru", dabar su juo suartėja antisovietiniu pagrindu. Maoizmas tačiau patiria pralaimėjimą po pralaimėjimo, ir galutinis jo krachas istoriškai neišvengiamas". Taip kalba vienas komunistinis didžiūnas apie kitą tokį pat komunistą ir linki jam neišvengiamo žlugimo.

Pakistanas kovos dar smarkiau

ISLAMABAD. — Pakistano prez. Yahya Kahn pareiškė, kad Rytų Pakistano kapituliacija nereiškia karo užbaigimo. Dabar Pakistanas kovos dar smarkiau ir anksčiau ar vėliau išlaisvins visas žemes.

Ką daryti su tuneliu?

KOELNAS. — Šis senas, 2000 metų V. Vokietijos miestas, pagarsėjęs savo nepaprasto grožio katedra, jau kuris laikas neturi gerų miesto šeimininkų. Pirmiausia, tai po II pas. karo atsistatė labai netikusiai, pigiais, neskoningais namais užstatė iš visų pusių net garsią katedrą ir tegalima tik jos bokstus matyti. Dabar suplanavo susisiekimui palengvinti požeminį tunelį, šešerius metus statė, o kai atidarė — niekas juo nenori naudotis, labai vingiuotas, negalima greit važiuoti, gatvėmis nuvažiuojama greičiau. Vienas krikšč. demokratų atstovas miesto šeimininkams, soc. demokratams, pasiūlė tunelį naudoti "grybams auginti". Iš to daug juoko buvo ir spaudai. Paskui 1972 Koelne buvo numatytas pasaulinės futbolo (soccer) pirmenybės. Statė stadijoną nuo 1964 metų, daug kartų keitė planus ir paaiškėjo, kad iki 1972 nebus nei stadijono, nei tam reikalui pinigų. Dabar vokiečiai, jei nori iš ko pasijuokti, primena Koelno miesto tėvus.

BELGRADAS. — Trečiadienį Zagrebe ir kitose Kroatijos vietose vėl buvo demonstracijos ir muštynės su policija. Buvo suimta apie 200 žmonių, daugiausia studentų.

Latvijoje aukštųjų mokyklų yra dešimts. (E.)

V. Vokietija išleido 47 tūkst. knygų

BERLYNAS. — Praeitais metais vakarų Vokietijoje ir Berlyne buvo išleistos 47,096 naujos knygos, kurių tarpe šeši procentai, 2,831 knyga, buvo religiniais klausimais. Per paskutinius dvidešimt metų, nuo 1950 iki 1970, Vakarų Vokietijoje išleista apie 29,398 religinio turinio knygos.

Įrengta raketų bazė

WASHINGTONAS. — Karo aviacija praneša, jog Minot, Šiaurės Dakotoj, užbaigė statybą ir įrengė 150 "Minuteman 3" tarpkontinentinių raketų.

Washingtono susirūpinimas Sovietų ekspansija

Washingtonas. —Baltuosiuose rūmuose rimtai susirūpinta, kad Maskvos remiama Indija gan lengvai susidoroja su Pakistanu. Blogiausia, kad pietinėj Azijoj gali būti sugriauta politinė ir karinė pusiausvyra ir atidaryti keliai sovietų ekspansijai į Indijos vandenyną. Jau carai ten veržėsi ir svajojo, tik nesėkmingai.

Kad Bengalija bus atskirta nuo Pakistano, dar nėra didžiausia bėda. Bėda, kad ji bus vasalu Indijos, o Indija — Rusijos. Prie to dar reikia pridėti jau nuo seno sovietų aktyvumas Afganistane ir Persų jūroje, netolimoj ateity tas pats lauktina ir Irane. Šiauriniame Irane azerbeidžaniečiai gyventojai gali būti pirmuoju tai kiniu, reikalaujant jiems "autonomijos", "laisvo apsisprendimo" ir taip panašiai.

Rytų ir Vakarų Vokietijų atstovai šiaip taip rado kalbą ir susitarė dėl susisiekimo per Berlyno gėdos sieną. Čia matome V. Vokiettijos įgaliotinį Bahr (k.) ir R. Vokietijos Kohl.

Bermudos saloj, Atlante, kur pirmadienį ir antradienį prez. Nixonas susitiks su Britanijos ministeriu pirmininku Heath

ORGANIZUOJAMA II PABALTIJO INFORMACIJOS KONFERENCIJA

BALTIMORE. — Pirmoji Baltų konferencija įvyko šiais metais kovo mėnesio 27 - 28 dienomis New Yorke. Dabar jau pradėta rūpintis ruošimu antros konferencijos 1972 metais.

Gruodžio 5 d. Baltimorėje, Estų salėje, buvo sušauktas pirmasis organizacinio komiteto susirinkimas. Jame dalyvavo šeši atstovai, po du iš lietuvių, latvių ir estų. Lietuviams atstovavo dr. Jonas Genys (Amerikos Lietuvių tarybos įgaliotinis), ir Julius Šilgalis iš JAV Lietuvių bendruomenės; latvius atstovavo Amerikos Latvių draugijos įgaliotiniai — dr. Ilgvars Spilners ir dr. Talivaldis Šmits; estus — Estų Amerikos Tautinės tarybos įgaliotiniai, Juhan Simonson ir Kaljo Popp.

Šiam susirinkimui vadovauti buvo išrinktas dr. Genys, o sekretoriauti — Simonson. Pasitarimai praėjo labai draugiškoje nuotaikoje ir buvo susitarta visais svarbiausiais klausimais. Konferencijos vardas bus "Antroji Šiaurės Amerikos Baltų informacijos konferencija." Ji įvyks Washingtone, D.C., balandžio 15-tą dieną, 1972 (buvo parinktos ir dvi kitos datos, jei ši data turėtų būti pakeista).

Galutinė programa nebuvo nustatyta, bet buvo sutarti patys principai. Šalia iškilmingos sesijos ir vakarienės programų, konferencija bus suskirstyta į tris sesijas. Pirmoji sesija vadinsis "Baltų informacijos ir dokumentacijos šaltiniai ir veiksniai". Jai vadovaus Juhan Simonson (16 Central Ave., Lakewood, N. J. 08701). Antroji sesija vadinsis "Baltų informacijos paskleidimo metodų pagerinimo galimybės." Jai vadovaus dr. I. Spilners (940 Garden City Drive, Monroeville, Pa. 15146). Trečioji vadinsis "Naujausios informacijos apie Baltijos tautų reikalus." Šiai sesijai vadovaus dr. Genys. Šios sesijos reikalais ir visais kitais reikalais rašyti: dr. J. Genys, 8908 Orbit Lane, Seabrook, Md. Organizacijos, norinčios atsiųsti savo oficialius atstovus ir paskaitininkus, prašomos registruotis iš anksto. Taip pat prašomi patarimai, kaip šį svarbų darbą atlikti kuo geriausiai.

Trys organizacijos, sudarančios Jungtinį Baltų komitetą, rems šią konferenciją finansiškai. Lietuvių bendruomenė, ir kitos baltų organizacijos, bus lygiagretūs konferencijos ruošėjai, jei įneš pradinį 200 dol. įnašą ir įsipareigos finansiniai bendradarbiauti. Organizacijos, užsiregistravę atsiųsti savo atstovus, bus laikomos talkininkais.

Laike konferencijos numatoma pravesti mažiausiai tris oficialias rezoliucijas, sušaukti Amerikos spaudos konferenciją, turėti plačiai žinomus kalbėtojus. Bus bandoma pakviesti bent vieną žymų Amerikos žurnalistą ir žinomą Amerikos politiką (gal iš Valstybės departamento). Antrą konferencijos dieną bus padėti vainikai prie žymių Amerikos vadų kapų, kurie rėmė Pabaltijo tautų pripažinimą Suvereninėmis valstybėms prieš 50 metų. Tikimės, kad visam šiam darbui bus jungtinis ir visuotinis lietuvių pritarimas. **J. G.**

LONDONAS. — Britų slaptoji policija suėmė du vyrus ir vieną moterį, juos kaltinadama, kad jie mėgino nušauti Jordanijos ambasadorių.

Sovietai kursto Egiptą

KAIRAS. — Vakar dienos Kairo laikraštis Al Goumhouriya įdėjo sovietų ambasadoriaus Vladimiro Vinogradovo pareiškimą, kad "sovietai stovės už Egipto pečių taikoj ir kare". Tai pirmą kartą aiškus pasakymas, kad jei egiptiečiai pradės karą, sovietai padės, "kad karas pareikalautų kuo mažiausia jūsų aukų".

Kubiečiai pagavo pabėgėlių laivą

MIAMI. — Kubos karo laivas netoli Bahamų pasivijo pabėgėlių laivą, jį apšaudė ir nusitempė atgal. Amerikos pakrančių apsaugos laivai ir lėktuvai nieko negalėjo padaryti, nes viskas buvo tarptautiniuose vandenyse, tačiau buvo atsiuntę helikopterius paimti sužeistuosius, kapitoną ir du jūrininkus, bet kubiečiai jų neprileido ir helikopteriai grįžo atgal.

Dolerio vertės kritimas

LONDONAS. — Dolerio vertė Europos rinkose pasiekė rekordinio kritimo. Atpigimas aiškinamas Nixono pažadu nuvertinti dolerį. Už dolerį italai davė lygiai 600 lirų, šveicarai 5.25 - 5.28 frankus, prancūzai 5.33 frankus, vokiečiai 3.24 markes.

Atrado uranijaus

ROTORUA, N. Zelandija. — 350 mylių į pietus nuo Nauj. Zelandijos, Auckland saloj, rasta uranijaus. Uranijus reikalingas atominiams tyrimams.

RYTŲ PAKISTANAS KAPITULIAVO

NEW DELHI. — Indira Gandhi parlamente jau galėjo pasigirti, kad Pakistano kariuomenė Rytų Pakistane pasiduoda besąlyginiai. Premjerei buvo sukeltos ovacijos, kelis kartus ji buvo pertraukta plojimais. Ji sakė, kad kapituliaciją pasirašė vakar 5:01 val. ryto Chicagos laiku. Vadinas, rytuose karas tęsėsi 13 dienų. Dabar bus kariaujama tik vakariniam fronte. Paliaubos pilnai įsigalios tik šiandien.

Nežiūrint oficialaus pranešimo apie paliaubas rytuose, vietinės pakistaniečių įgulos ties Comilla ir Chittagong nežada pasiduoti ir mūšiai vyksta.

KALKUTA. — Rytų Pakistano sostinė Dacca pasidavė. Kitos išeities ir negalima buvo laukti. Paliaubos įsigaliojo trečiadienio vakare 9:30 val. Chicagos laiku. Paliaubų paprašė gen. Niazi, Pakistano rytų armijos vadas per Amerikos ambasadą New Delhi. Jis pateikė ir eilę sąlygų, kuriomis pasiduos. Sąlygos vakar nebuvo žinomos, bet spėjama, kad prašė leisti kariuomenei saugiai išsikraustyti iš Rytų Pakistano.

Indijos kariuomenės štabo viršininkas Manekshaw per radiją paskelbė: "Jei Rytų Pakistano kariuomenė sudės ginklus, jį neturi nieko bijoti. Nesvarbu, iš kur jie yra atėję, niekas jiems nekeršys". Jis taip pat garantavo pakistaniečių belaisvių saugumą ir pažadėjo gerai su jais elgtis. "Jūs parodėt norą pasiduoti, nustoti kariauti, tai laukiu, kad duotumėt įsakymą visiems savo daliniams Bengla Desh teritorijoje nesipriešinti ir pasiduoti mano kariuomenei. Tie, kurie pasiduos, bus traktuojami garbingai, prisilaikant Genevos konvencijos reikalavimų".

Negalima neminėti ir kraštutinių priemonių tokiais kritiškais momentais. Nežinome, kaip elgiasi indai, bet apie pakistaniečius Indijos radijas sako, jog Daccoj jie prie bunkerių, iš kurių jie ginasi, pririšo visą eilę civilių žmonių, vyrų ir moterų, kad indų lakūnai juos matytų ir nebombarduotų.

Pakistano prezidentas Yahya Kahn trečiadienio vakarą, kalbėdamas per radiją, pasakė, kad jis davė leidimą karo vadams imtis priemonių sustabdyti mūšius, vadinas, leido ir kapituliuoti. Pirmiau jis kalbėjo kitaip ir liepė gintis iki paskutinio kareivio.

Pranešama apie mūšius ir kitose R. Pakistano vietose. Gatvių kautynės vyksta Khulna mieste, R. Pakistano pietuose. Apsuptas ir Chittagong uostas.

Vakariniam fronte indų kariuomenė užgrobė Kashmire, Kargil rajone, atsparos punktą 16,000 pėdų aukštumoje. Indijos aviacija bombardavo Karachi miestą ir žuvo 30 civilių gyventojų.

Kuriasi Bengalija. Jos šalininkai jau iškėlė naujosios valstybės vėliavą

PAKISTANO ATSTOVAS IŠĖJO IŠ SAUGUMO TARYBOS

"Farsas ir apgavystė", pasakė užsienio reikalų ministeris Bhutto

NEW YORK. — Kinijos ir sovietų atstovai vėl turėjo progos pasikeisti piktais žodžiais Saugumo Taryboje, kur nieko nepasiekta, tik pasiklausyta ilgų kalbų. Kinijos atstovas Huang Hua pasakė, kad Indijos užkariautojai, remiami Sovietų Sąjungos, pradėjo labai aiškią agresiją. Sovietai tris kartus pavartojo veto ir pridengė Indiją, davė jai laiko okupuoti Rytų Pakistaną. Jis pridėjo, kad Kinija priešinsis Bengalijos valstybės įkūrimui.

Sovietų Malikas pakartojo savo jau anksčiau girdėtus žodžius: "Mao klika nesusigaudo realybėje ir kasdien išranda naujų šmeižtų prieš Sovietų Sąjungą. Politinis sprendimas R. Pakistane bus tada padarytas, kai bus išklausytas tos šalies gyventojų apsisprendimas".

Su ašarom akyse

Pakistano užsienio reikalų ministeris Zulfikar Bhutto, kuris yra ir ministerio pirmininko pavaduotoju, dramatiškai, su ašaromis akyse, pakilo iš savo vietos ir su visa delegacija išėjo. Jis paminėjo, kad su Jungtinėmis Tautomis jis nenori turėti nieko bendro. "Jūs pateisinate net ir agresiją. Tai daugiau nei negarbinga. Mes čia atvykome ne tam, kad pasiduotumėm". Tarybą pavadino farsu ir apgavyste. "Mes kovosime".

Į Jakobą Maliką Bhutto kreipdamasis pridėjo: "Jūs nepanašus į draugą Malika, kalbate visai kaip caras Malikas. Matau jūs juokiatės. Aš negaliu juoktis, kai mano širdis kraujuoja". Jis padėkojo Amerikai ir Kinijai, kad jie rėmė rezoliucijas, kurias sovietai vetavo, bet nepagailėjo aštraus žodžio Britanijai ir Prancūzijai, kurios susilaikė nuo balsavimo. "Jūsų sėdėjimas ant tvoros mums brangiai kainuoja. Jūs laukiate, kad reikalai išsispręstų be jūsų prisidėjimo".

Laukiamas Kinijos veto

Prancūzija ir Britanija ruošia savo pasiūlymus konfliktui likviduoti. Galutinė redakcija dar nežinoma, kas valandą keičiasi situacija Indostano pusiasaly, keičiasi ir abiejų vyriausybių instrukcijos ambasadoriams. Tačiau žinoma, kad minimas politinis sutvarkymas, atsižvelgiant į esamą realybę, kitaip sakant, gali būti kalbama apie Bengalijos valstybės sudarymą. Jei tie spėliojimai pasitvirtintų, reikia laukti Kinijos veto.

Saugumo Tarybos posėdis nieko nenutarė ir posėdis buvo atidėtas.

Priėmė karinį biudžetą

WASHINGTONAS. — Kongresas galutinai priėmė 70.5 bilijonų dolerių biudžetą gynybai ir pasiuntė prezidentui pasirašyti. Suma 3 bil. mažesnė, nei prašė Nixonas.

Trečiojo Kongreso sesija pasibaigė vakar, ir ketvirtajai susirinks tik po Naujųjų Metų.

KALENDORIUS

Gruodžio 17: šv. Lozorius, šv. Olimpija, Montigaila, Dalia.

Gruodžio 18: šv. Gracijonas, šv. Samtana, Girdvilas, Eivilė.

Saulė teka 7:11, leidžias 4:21.

ORAS

Dalinai saulėta, vėsiau, temperatūra apie 30 laipsnių.

Sporto Apžvalga

Redaguoja J. SOLIŪNAS

6641 So. Albany Ave., Chicago, Illinois 60629

IŠ EUROPOS FUTBOLO PIRMENYBIŲ

VYTAUTAS A. KRIKŠČIŪNAS

Neseniai Europoje baigėsi grupinės, kvalifikacinės, išskiriamosios futbolo rungtynės dėl Europos kraštų futbolo rinktinių valstybių taurės. 32 Europos kraštų futbolo rinktinės buvo suskirstytos į aštuonias grupes. Šiose grupėse išskiriamosios kvalifikacinės futbolo rungtynės,, kuriose buvo leidžiama žaisti po du kartus, jau vyko nuo 1970 m. spalio 7 ir tęsėsi iki 1971 m. gruodžio 5 d. Todėl pažymėtina, kad aprašomų grupinių rungtynių dabartiniai Europos kraštų pirmavimai yra galutini ir tik pirmųjų vietų valstybės pateko į ketvirčio baigmines futbolo rungtynes.

Pirmąją grupę sudarę Europos kraštai galutinai pasiskirstė vietomis taip: 1. Rumunija, 2. Čekoslovakija, 3. Wales ir 4. Suomija. Rumunija pateko į ketvirčio baigmines rungtynes. Šios grupės futbolo rungtynių svarbesnės pasekmės: Rumunija — Čekoslovakija 0:1 ir 2:1, Čekoslovakija — Wales 3:1 ir 1:0.

Šiose antrose rungtynėse, kaip spaudoje minėta, Pragoje 20,000 žiūrovų buvo nuvilti Čekoslovakijos futbolo rinktinės neofenzyvinė žaidimo taktika. Gerai nusiteikę greiti britai Joki ir Co. vedė šį žaidimą patinkantį žiūrovams. Bet, deja, čekoslovako Kuna vidurio aikštės žaidiko tolimas įvartis 65 min. nulėmė šių futbolo rungtynių eigą Čekoslovakijos naudai 1:0. Kitos pasekmės: Rumunija — Wales 0:0 ir 2:0, Suomija — Rumunija 0:3 ir 0:4. Šiose antrose rungtynėse Helsinkyje suomiai futbolo mėgėjai nujautė, kad nieko gero nebus. Tik 2084 žiūrovai atsilankę, jautėsi lyg pasimetę šiame sporto stadijone.

Antrą grupę sudarę Europos kraštai pasiskirstė galutinai vietomis taip: 1. Vengrija, 2. Bulgarija, 3. Prancūzija ir 4. Norvegija. Svarbesnės rungtynių pasekmės: Vengrija — Prancūzija 1:1 ir 2:0. Prancūzija po šių pirmųjų futbolo rungtynių prieš Vengriją 1:1 Budapešte jau nebeatsigavo. Antrose rungtynėse, prie 30,000 nusivylusių prancūzų žiūrovų, Paryžiaus Columbes sporto stadijone prancūzai, pralaimėję prieš Vengriją 0:2, prarado paskutinę galimybę pirmavimo šioje antroje grupėje. Vengrai pradžioje šių Europos pirmenybių pasirodė silpniau. Prancūzai, kurie tikėjosi laimėjimo prieš vengrus, žaidžiant savame krašte, įkrito į puikiai ginančių vengrų pinkles. Įvarčius Vengrijai pelnė Bene ir Dunai. Prancūzai, kurie po puslaikio įleido į aikštę G. Gress, kaip gerą pakeičiantį žaidėją, veltui bėgo į gerai saugomus vengrų vartus. Kitos svarbesnės pasekmės: Vengrija — Bulgarija 0:3 ir 2:0, Prancūzija — Bulgarija 2:1 ir 1:2, Vengrija — Norvegija 3:1 ir 4:0. Šiose antrose rungtynėse norvegai ieškojo išganymo masiniu gynimu. Jie dažniausiai su 8 vyrais užbarikaduo davo savo vartus. Iš pradžių vengrai aklai puolė šią gynybą. Pagaliau vengrui Bene po 21 min. pavyko tiesiog pasakiškas įvartis. Su tuo ir pasibaigė norvegų gynybos "burtas". Vėliau Dunai, Bene ir Szucs pelnė Vengrijai įvarčius.

Vaizdas iš Šveicarija - Anglija 2:3 (2:2) pirmųjų futbolo rungtynių. Šveicarijos vartininkas Kunz (No. 1) apgina savo vartus nuo puolančio anglo Chivers (viduryje).

Trečią grupę sudariusios Europos valstybės galutinai pasiskirstė vietomis: 1. Anglija, 2. Šveicarija, 3. Graikija ir 4. Malta. Anglija kvalifikavos į ketvirčio baigmines rungtynes. Svarbesnės rungtynių pasekmės: Anglija — Šveicarija 3:2 ir 1:1. Po šių pirmų rungtynių šveicarų laikraštis "Daily Mail" rašė apie pavogtą laimėjimą, o "Daily Telegraph" apie nusuktą pasisekimą. Norėta pasakyti neperdedant, kad ketvirtas šveicarų laimėjimas futbolo rungtynių prieš Angliją visoje jų sporto istorijoje buvo visai arti. Pirmą puslaikį (2:2) šveicarai žaidė techniškai geriau, nežiūrint, kad jie du kartus turėjo pakelti pražaistą įvartį. Tai įvyko dėl kiek išblaškytos šveicarų vidurinės eilės futbolo žaidėjų Odermatt, Blaetter ir Kuhn. Geriau pasirodė Kuhn savo 40 tarpvalstybinės rungtynėse. Jis gerai pasirodė ne tik kovingumu ir lankstumu, bet ir žaidimo su techniškomis įvairenybėmis, kuriomis jis ne vieną anglą futbolo žaidėją apstatydavo. Ypač girtina buvo šveicarų aukšta moralė. Šveicarai pralaimėjo šias rungtynes tik dėl anglų atsiekto tiesiog neįmanomo įvarčio iš aštriausio kampo dar pirmame puslaikyje 1:2, bet šveicarai ir toliau kovojo ir atsiekė 2:2 pirmame puslaikyje, tačiau jų jėgos seko. Antrame puslaikyje dar 15 min. šveicarai laikėsi, tada viduriniai žaidėjai pradėjo pasiduoti, netekdami žaidimo ūpo, ir šveicarų jėgos buvo išnaudotos. Anglai, kurie prieš tai daugiausia užpakalines eiles gynė, prasiveržda vo 8 iki 9 vyrų stipriai į šveicarų gynybos liniją. Nežiūrint to, reikėjo lengvabūdiškos klaidos, kad anglui Chivers buvo kamuolys tiesiog padovanotas, kurį gynėjas šveicaras Weibel nukreipė į savo vartus. Ir taip baigėsi Šveicarija — Anglija pirmosios rungtynės 2:3. Keturias savaites po šių šveicarams nelaimingų futbolo rungtynių Baselyje, šveicarai Londone garsiajame Wembley stadijone vėl parodė puikų žaidi, Anglija — Šveicarija 1:1 (1:1). Stiprūs ir kieti anglų futbolo profesionalai šveicarų buvo prisnirti prie sienos. Nežiūrint, kad anglai antrame puslaikyje daugiausia ir darė spaudimą, vienok šveicarai turėjo žaidime geriausias galimybes. Anglų vartininkas Shilton (pakaitalas) iš viso darė savim nepasitikinčio įspūdį. Įvarčius pelnė anglas M. Summerbee 9 min. ir antras įvartis krito į anglų vartus 1:1, kai šveicaro Odermatt stiprų, bet sulaikomą šūvį į vartus iš 22 metrų anglų vartininkas nukreipė į savo vartus. Po šių antrųjų rungtynių anglų spauda labai išgyrė šveicarus, ypač vidurio lauko strategus Kuhn ir Odermatt. Tuo tarpu, kai buvusiu 1966 m. pasaulio futbolo meisteriu Anglijos futbolo rinktine buvo jaučiamas nusivylimas. Iš jų buvo tik kapitonas B. Moore ir Hurst Kitos svarbesnės šios trečios grupės rungtynių pasekmės: Anglija — Graikija 3:0 ir 2:0, Šveicarija — Graikija 1:0 ir 1:0 ir Anglija — Malta 1:0 ir 5:0.

(Tęsinys sekančiame sporto skyriaus numeryje).

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— *Kai amerikietis Bobby Fischer* sudorojo buv. pasaulio čempioną Petrosianą, Amerikoje pabrango šachmatų setai 20%, rašo anglų žurnalas Chess. Užklaustas Petrosianas, ką jis mano apie Fischerį kaip asmenį, atsakė, kad nežinąs, ką pasakyti, nes jam niekad neteko pabuvoti su Fischeriu prie vyno stiklo.

— *Dr. Euwe praneša*, kad Fischerio — Spaskio matčo vieta bus paskirta po vasario 1 d., palyginus gautus įvairių šalių pasiūlymus. Lems pinigas. Sakoma, kad Kolumbija pasiūliusi po $20,000 kiekvienam.

— *Aliochino atminimo* turnyras Maskvoje vyksta su nepaprasta įtampa. Petrosianas įveikė Spaskį. Amerikietis Robert Byrne sulošė lygiomis su Spaskiu ir Bronšteinu. Po 9 ratų pirmavo Sovietų didmeistriai: Štein 6½, Smyslov 6, Bronštein 5½. Robert Byrne buvo grupėje su 4½ tš, draug su Spaskiu. Kračnojum, Olafsonu ir kitais.

— *Bostono tarpklubinėse*, So. Bostono Lietuvių pil. draugijos šachmatininkai stipriai sudorojo Harvardo klubą, įveikdami juos 4½-1½. Rungtynės vyko So. Bostono LPD klube, taigi namuose. Taškus laimėjo: Algis Makaitis ½, Aleksas Klimovas 1, Kazys Merkis 1, Jurgis Zoza 1 ir Bronius Skrabulis pelnė tašką be kovos, nes Harvardo klubui trūko žaidėjo. Po 5 ratų lygos lentelėje pirmavo M.I.T., Harvard univ., Boylston, Cambridge, Northwestern univ. Lithuanian, Harvard Club, Harwitch, Boston univ., C. T. Main. Lietuviai iš rungtynių teturėjo 2-3, bet iš laimėtų partijų turėjo teigiamą pasekmę 14 — 11. Mūsų komandai taškus renka sėkmingiausiai Jurgis Zoza 4-1 ir Kazys Merkis 3½-½.

— *Boylston klubo turnyrą* Bostone laimėjo Bostono čempionas D. Harrington, surinkęs 4-1. Buvo 50 dalyvių, bet iš lietuvių niekas nedalyvavo. Praeitų metų tarpklubinėse mūsų Algis Makaitis įveikė minėtą Harringtoną nepaprastai gražioje partijoje, kuri buvo įtalpinta MSCA žurnale "Harison".

— *Palma de Maliorca* turnyre po 4 ratų pirmavo jugoslavas Liubojevič 3½, amerikietis Paul Benko ir argentinietis Panno po 3 taškus. Įdomiausia, kad garsus danas Larsen buvo jau dukart įveiktas: Panno (Arg.) ir Reshevskio (USA).

— *Moterų* pretendenčių matče pirmauja A. Kušnir (Maskva) prieš N. Aleksandriją (Tiblisi) 4-2.

Kazys Merkis

Jaunimui reikia literatūros, kad atostogos neatrodytų ilgos, nuobodžios ir neprasmingos.

Paaugusiam jaunimui rekomenduojamos knygos:

Kas bus, kas nebus, bet žemaitis nepražus, B. Sruoga	2.50
Kon-Tiki Thor Heyerdahal	3.75
Naktys Karališkiuose, L. Dovydaitis	2.00
Rytų pasakos, Vincas Krėvė	2.50
Sen kareivis Matatutis J. Jankus	3.00
Trys sakalai, A. Vambutas	2.00
Ukee- Waguu, A. Colbachini, SDR	2.00

Knygos gaunamos DRAUGE. prie kainos prašoma pridėti 5 proc. mokesčiams.

Remkite tuos oiznierius, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".

Edward Mc Elroy (kairėj), WJJD radijo direktorius ir Mickey Owen beisbolo mokyklos vadovas, su savo sūnumis Eddy, David ir beisbolo lygos komisionieriumi Bowie Kuhn susitikę Chicagoj. Mc Elroy artimai bendrauja su lietuviais.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES In
GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiad. uždaryta. Ligoniai priimami susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir Californijos
Valandos pagal susitarimą:
Pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 2:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Remkite "Draugą".

"DRAUGO" PRENUMERATA — PUIKI DOVANA KALĖDOMS

Naudokitės šia patogia užsakymo forma.

Prašau siuntinėti DRAUGĄ kaip kalėdinę dovaną šiam asmeniui:

Vardas, pavardė .....
Numeris ir gatvė .....
Miestas ir valstybė .....
Zip Code .....
Siunčiu ..... prenumeratai

Mano adresas:
Vardas, pavardė .....
Numeris ir gatvė .....
Miestas ir valstybė .....
Zip Code .....
Parašas .....

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5% a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 6%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW LOWS
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME...
INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: VIrginia 7-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
66 YEARS SERVING CHICAGOLAND

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST. CHICAGO, ILL. 60629 Tel. LUdlow 5-9500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, legal holidays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society
Subscription Rates: $19.00 — Chicago and Cook County Illinois elsewhere in U.S.A. $17.00 Canada $19.00 Foreign Countries — $20.00.

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Cook apskr. Illino.	$19.00	$10.00	$5.00	$2.50
Kitur JAV	17.00	9.00	5.00	2.00
Kanadoje	19.00	10.00	6.00	2.50
Užsienyje	20.00	11.00	6.50	2.50
Savaitinis	10.00	5.50	—	—

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų užsakymus
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 —12:00.

DR. C. K. BOBELIS
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2235
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv., 1 iki 7 popiet; antr., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4; šeštad. 10—2 val.

Ofs. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rezid. — PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
VAL.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
5540 South Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Skambinti — 585-2525

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6—8 val. vak., šeštad. 12—2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštad 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1166
Rez. tel. 239-2919

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijoje)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9861
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave. kampas).
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 3 val. popiet iki 7 val. vak. Ketvirtad. ir šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniais uždaryta

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290: ofiso ir rezidencijos
Priima ligonius tiktai susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostatos
CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketvirtad. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; Rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p.p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2—8 v. v. penktad. 10—12 ryto, 2 iki 8 val. vak. Šeštad. 1 iki 4 v. vak. Treč. ir sekmad. uždaryta.
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez., 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1228
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6196
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimėja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 val. vak.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6643 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 6—8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4856
Val.: pirm., antr., ketv. 2—5 ir 6—8 penkt. 2—5 išsk. pagal susitarimą.

Aiškiai artėjantis

DOLERIO NUVERTINIMAS

Šiandien ir rytoj Washingtone renkasi Europos bendrosios rinkos ir Japonijos atstovai derybom, siekiant sutvarkyti tarptautinius finansus ir prekybą. Tikslingai renkamasi Washingtone, nes čia yra raktas į šių klausimų sprendimą, kuris dabar linksta į svarbius valiutos pakitėjimus — dolerio nuvertinimą ir didžiųjų pramonės kraštų valiutų pabranginimą. Amerika, ligi šiol gana kietai laikiusis dėl dolerio vertės, dabar komunikate, išleistame po Azorų salose įvykusio pasitarimo su Prancūzijos prezidentu Pompidou, prasitarė apie pramatomą galimą dolerio nuvertinimą.

*

Šio žygio imtis verčia pats gyvenimas. Amerika savo parama užsienio valstybėms, savo išlaidomis išlaikyti karinėms įguloms Europoje ir Azijoje, savo gausiomis turistų išvykomis, o svarbiausia savo užsienio prekybos deficitu susilaukė to, kad užsienyje yra apie 60 bilijonų dolerių, kai JAV išde tėra apie 10 bil. dolerių aukso. Amerika nuo rugpiūčio 15 d. atsisakė keisti dolerius į auksą, o kai įvežamoms užsienio prekėms pakėlė 10% muitus, susidarė tarptautinė ūkinė padėtis, beveik vedanti į muitų ūkinį karą. Unijoms spaudžiant, kai kurių darbininkų ir tarnautojų atlyginimus keliant daugiau, negu ūkinės sąlygos leidžia, pasiekta to, kad labai pasunkėjo JAV gaminių eksportas, pranašaujas vis augantį užsienio prekybos deficitą. Dolerio vertė ėmė smukti. Iškilo gyvas reikalas ką nors daryti.

*

Kaip vadovaujantis finansų laikraštis "Wall Street Journal" rašo, paskelbtuoju planu nuvertinti dolerį verslo, ūkio ir finansų specialistai yra patenkinti, nes numatomas prekybos pagausėjimas, eksporto augimas, pramonės kilimas, gausesni darbai. Tie visi dalykai daro įtakos, kad ir kongrese vyrauja palanki nuomonė dolerio nuvertinimui. Amerika dar 1945 m. Bretton Woods susitarimu yra įsipareigojusi, kad nei prezidentas, nei kitas asmuo ar įstaiga negalės nuvertinti dolerio, tą teisę paliekant kongresui. Tiesa, finansininkai pramato galimybę tą susitarimą apeiti, veikiant per Tarptautinį pinigų fondą, bet to nė nereikės daryti, nes kongrese vyrauja palanki nuomonė dolerio nuvertinimui.

Žinoma, dolerio nuvertinimas būtų nepalankus taupytojams, iš dalies pensininkams. Tačiau ekonomistai aiškina, kad krašto viduje dolerio nuvertinimas beveik nebus jaučiamas. Tik bus brangesnės iš užsienio įvežamos prekės, taip pat dolerio atpiginimą daugiau pajus į užsienį vykstantieji turistai. Pagaliau dalinai doleris jau dabar yra nuvertintas ir naujomis priemonėmis jo vertė galės būti stabilizuota ir finansiškai prasmingiau sutvarkyta.

*

Finansiniuose sluoksniuose kalbama, kad dolerio nuvertinimas gali pasiekti 5-7%. Anksčiau buvusi aukso uncijos kaina 35 dol. numatoma pakelti iki 36.75 - 37.45 dol. Tačiau tai darydama Amerika spaudžia, kad ir tie didieji pramonės kraštai savo valiutą pastambintų, tada labiau susilygintų prekių kainos ir tarptautinei prekybai (ypač Amerikos) susidarytų geresnės galimybės. Amerikai savo pinigų vertę numušus kokiais 5%, o minėtoms valstybėms savo pinigų vertę pakėlus maždaug apie tiek pat, valiutos dabartinis santykis pakitėtų apie 10%, ir tada Amerika galėtų nuimti savo dabar uždėtą užsienio prekėms įvežti 10% muito. Užsienio valstybės leidžiasi į derybas, nes joms kaip tik svarbu sulaukti to 10% muitų panaikinimo. Be to, jos turi bilijonus dolerių (ypač Japonija), kurių Amerika nebemaino į auksą ir joms svarbu, koks bus tų dolerių likimas. Tokiai V. Vokietijai svarbu pagyvinti prekybą. Juk Volkswagenų išvežimas sudaro daugiau pusės jų eksporto.

Taigi, apskritai imant, reikia laukti susitarimo ir dolerio nuvertinimo. Kaip žinome, paskutinis dolerio nuvertinimas buvo 1934 m. Dabar nuvertinimas nenumatomas toks didelis. Amerika taip lengvai dolerio nenuvertins. Ji tai padarys, išsiderėdama tam tikrų didesnių nuolaidų prekyboje su Europos bendros rinkos valstybėmis, pvz. JAV agrikultūros produktams platesnio durų atvėrimo. Be to, Amerika spaudžia, kad vakarų valstybės pasiimtų didesnę dalį gynybos išlaidų.

*

Dolerio nuvertinimas, tai tik viena priemonė JAV siekiant išeiti iš dabar palietusios savotiškos ūkinės krizės su eksporto deficitu, angančiu bedarbių skaičium. Prieš tai kovodama vyriausybė vadinamu 1971 pajamų aktu per trejus metus sumažins mokesčius, atsisakydama net 15.7 bil. dolerių, nebijodama, kad šiais valstybės finansiniais metais numatoma 28 bilijonai dolerių deficito. Federalinė rezervų taryba savo palūkanas sumažino iki 4½, tuo sudarydama galimybes ir didiesiem bankam mažinti duodamų paskolų palūkanas. Tuo būdu tikimasi padidinti valiutos kiekį rinkoje, pakelti perkamąją galią, auginti gamybą, didinti darbų ir uždarbių kiekį. Pramonės bendrovėms grąžinama teisė gauti iki 7% mokesčių kreditą, jeigu jos daro išlaidas savo įmonėms plėsti, naujiems įrengimams pirkti. Tai vis tam, kad padidintų darbų ir uždarbių gausumą ir kraštą vestų į aukštesnę ūkinę gerovę, kam turima gerų vilčių.

Ką akivaizdoje dolerio nuvertinimo gali daryti eilinis taupytojas? Atrodo, dabar ne daug ką. Reikalas kiek pavėluotas. Pirkimas užsienio valiutos, kaip pvz. kai kurie darė, — šveicarijos frankų, — dabar nepagelbės, nes perkamoji dolerio vertė ten dabar net mažesnė, negu pagal planuojamą nuvertinimą. Tas pats ir su nuosavybės pirkimu užsieny. Net ir tokie finansininkai, kaip Janeway nepataria perkelti dolerių į Šveicarijos bankus, kurie palūkanų beveik nemoka ir tuo neduoda jokio pelno akivaizdoje natūraliai vykstančios, kad ir mažame laipsnyje, infliacijos — dolerio vertės mažėjimo. Daugelis taupytojų dabar krypsta į nejudomą nuosavybę ir šerus JAV-se. Paprastai šėrai kyla krintant dolerio vertei.

Kas liečia infliaciją, tai dolerio nuvertinimu ir naujais finansiniais susitarimais Amerika užsienio valstybėms turės įsipareigoti, kad dar atkakliau su ja kovos, dar labiau palaikys pastovias kainas. Ne veltui ir kongresas suteikė prezidentui didesnes ekonominės kontrolės teises. Jeigu atlyginimo ir kainų pastovumo nebus palaikoma, tai Amerika vėl susilauks tokios pat krizės, kaip dabar. Tai turi visi pramatyti ir atitinkamas išvadas pasidaryti.

*

Pažymėtina, kad ir oficialiai nuvertinus dolerį, JAV tikriausiai jo nebekeis į auksą. Antra, jeigu stambiosios industrinės valstybės, dabar dalyvaujančios derybose, įsipareigos savo pinigų vertę padidinti (nebent išskyrus atkakliąją Prancūziją), tai mažesnėse valstybėse reikia laukti jų pinigų vertės numušimo, kai tik oficialiai numuš dolerio vertę. Tai toms valstybėms sudarys geresnį planukumą užsienio prekyboje.

J. Pr.

JUGOSLAVIJOS SERBAI IR KROATAI

Pavojus subyrėti į atskiras tautas

P. GAUČYS

Jugoslavija pirmoji valstybė, kuri atsimetė nuo Sov. Sąjungos ir suskaldė viso pasaulio komunistų vienybę. Visos Stalino pastangos geruoju ar bloguoju grąžinti nepaklusnųjį Titą į Maskvos globą, buvo nesėkmingos. Stalinas iš komunizmo padarė pasaulinę ideologiją, kuria buvo pridengtas rusų imperializmas.

Pradžioje ne ką geresnis buvo ir jugoslavų komunizmas: siaurażiūris ir grobuoniškas, stengęsis užgrobti Albaniją ir atplėšti iš Graikijos ir Bulgarijos didelius plotus. To nepaisant, Jugoslavijos atsimetimas Vakarams reiškė komunistų bloko susilpninimą. Vakarai bijojo disciplinuoto komunistų poveikio savo kraštams ir labai džiaugėsi ta pirma atskala. Vakarų stipriai remiama Jugoslavija ne tik atlaikė Stalino spaudimą, bet ir jų įtakoje įsivedė daug naujovių, priešingų ortodoksiniam komunizmui, jį sužmogino. Dabar Jugoslavija, nors ir laikoma komunistine valstybe, savo santvarka žymiai skiriasi nuo rusiškos ir gerokai priartėjo prie vakarietinės.

Vidiniai sunkumai

Nors ir išvengusi didelio rusų pavojaus, Jugoslavija išgyvena didelius vidinius sunkumus. Ji yra daugiatautė valstybė. Ją sudaro serbai (8,4 mil. gyv.), kroatai (4,4), slovėnai (1,5 mil.), makedoniečiai (1 mil.), albanai (1 mil.), vengrai (500,000), musulmonai (900,000), turkai ir kiti (582,000). Didžiausia blogybė yra ta, kad serbai ir kroatai, dvi gausiausios tautybės, tarpusavy nesugyvena. Serbai yra stačiatikiai, kroatai — katalikai. 650,000 serbų gyvena Kroatijos ribose ir nesijaučia saugūs.

Antrojo pas. karo metu Hitleris, keršydamas Jugoslavijai už pasipriešinimą naciams, ją išdraskė, dalį prijungdamas prie reicho, kitą atiduodamas Italijai, o Kroatiją paskelbė "nepriklausoma" valstybe, kurią pavedė valdyti "ustačiams", pronacinio nusiteikimo nacionalistams. Ustačiai terorizavo mažumas ir iššudė daugiau kaip 100,000 serbų. 1941 m. jie surinko 1,200 serbų mokytojų, stačiatikių dvasiškių, kaimo seniūnų ir, uždarę vienoje serbų bažnyčioje, gyvus sudegino. Kartu su tuo buvo sugriauta daug serbų bažnyčių. Nors po karo daugelis kaltininkų už tas žmogžudystes ir terorą buvo nubausti, kartėlio nuosėdos paliko neišdildomus pėdsakus: serbai tų žudynių kaltininkais laiko visus kroatus.

Serbų stačiatikių Bažnyčia, kuri buvo glaudžiai susijusi su serbų tauta per visą neseną praeities istoriją, vis dar neatsigavo nuo patirto ustačių teroro, kuris sunaikino šimtus dvasiškių ir daugelį bažnyčių. Prieš 1941 m. Kroatijoje buvo 180 stačiatikių dvasiškių, dabar gi jų tėra likę tik 30. Jų bažnyčių atstatymas vyksta labai lėtai. Statybai leidimų reikia laukti ne mėnesiais, o metais. Kai kuriose vietose stačiatikiams pamaldos laikomos atviram ore ant buvusių bažnyčių griuvėsių.

Rusų viltys

Jeigu po Tito mirties Jugoslavija subyrėtų, rusai labai apsidžiaugtų, nes jiems būtų daug lengviau susidoroti su 5 mažom tautom. Dabartinė Jugoslavija ir federaliniai įstatymai turi respektuoti visų respublikų lygias teises ir jų jurisdikciją. Išskyrus federalinėje žinioje esančias gynybos, užsienio reikalų, finansų ir užsienio prekybos, visos kitos ministerijos panaikintos.

Tačiau, nepaisant visko, Jugoslaviją laiko krūvoje tik prezidentas Tito. Niekas negali pasakyti, kaip ji laikysis ir tvarkysis jam mirus.

SUGEDO ATOMINĖ JĖGAINĖ

Netoli Chicagos — Dresdene — veikianti Commonwealth Edison bendrovės atomine jėga varoma elektros jėgainė sugedo: nustojo veikti vandens siurblys ir automatiškai sustojo jėgainės darbas. Radioaktyvūs spinduliai neprasiveržė iš kontrolės ir tejvyko tik nedideli laidų sužalojimai. Jėgainė bus pataisyta sekančios savaitės pabaigoje.

NESUTARIMAI DĖL TAIKOS PREMIJOS BRANDTUI

Buvo atžymėta ir buvusioji dabartinio kanclerio veikla Vakarų Berlyne

V. ALSEIKA, specialus korespondentas New Yorke

Š. m. spalio 20 d. Fed. Vokietijos kancleriui Willy Brandtui paskyrus Nobelio taikos premiją, bene daugiausia polemikų balsų pasirodė ne kur kitur, o pačioje Vak. Vokietijoje. Buvo keltas klausimas, ar verta taip pagerbti socialistų politiką, kai taika Europoje dar nesanti patikrinta, kai sutartis su Maskva dar nereiškia, jog sovietai kada nors neįžengs, "brolišką pagalbą" teikdami.

Spauda, kaip "Muenchner Merkur" dienraštis, teigė, kad Nobelio komitetas, atžymėjęs Brando "gerą valią", o Hamburgo "Die Welt" dienraštis pasisakė, kad premija iš tikrųjų nieko nesakanti apie Brandto vedamą politiką, vadinamą "Ostpolitik", apie kurios sėkmę ar teigiamus padarinius dar per anksti kalbėti.

Kad vokiečiai susijaudinę dėl taikos premijos savo kancleriui, liudija ir skaitytojų laiškai redakcijoms. Pvz. "Die Welt" laprkričio 13 d. laidoje net didelę puslapio dalį skyrė įvairiems savo skaitytojų vertinimams, smerkimams ar gyrimams.

O kodėl nepagerbtas Adenaueris?

Paskelbta įdomių pažiūrų. Pavyzdžiui pažymėta, kad premiją paskyręs kraštas — Norvegija yra socialistų valdoma valstybė ir pačiame komitete esą nemaža socialistų ar jiems simpatizuojančių. Kiti teigė, kad visa Brandto politika siekianti labiau pagerbti, iškelti, paversti labiau simpatiškais komunistinius režimus, o juk šie jau kelis dešimtmečius vis pažeidžia pagrindines žmogaus teises.

Būdingas Freiburgo gyventojo Rudolf Jahn pasiūlymas: Brandt būtų galėjęs nepaprastai pasitarnauti taikai, jei jam būtų pavykę paveikti sovietus, kad šie Žmogaus teisių 1952 m. priimtą deklaraciją panaudotų visoje savo teritorijoje. Tik tuo atveju būtų patikrintas Rytų ir Vakarų santykių atoslūgis.

Buvo balsų, kad buvęs kanclerio Adenauer itin sėkmingai pokarinę Vokietiją nuvairavo Vakarų link ir niekas jam anuomet nepasiūlė taikos premijos. Kiti atšovė: ar galima ją skirti politikui, kuris sukūrė stambiausią Vak. Europoje karinę pajėgą?

Nobelio komitetas ir Brandt

Tiesa, Nobelio komitetas, taikos premiją vokiečiui paskyrė ne tik už jo "iniciatyvą siekti politinės bei karinės įtampos mažinimo tarp rytų ir vakarų Europos". Dar įvertinta: pasirašymas sutarties dėl atominių ginklų neskleidimo su Sovietų Sąjunga ir Lenkija, be to, komitetas priminė apie buvusias Brandto, kaip —vyr. burmistro Berlyne, pastangas garantuoti to miesto gyventojams pagrindines saugumo bei laisvo judėjimo teises.

Milijoninio tiražo žurnalas "Stern" spalio 31 d. laidoje priminė, kad Nobelio komitete trim partijom atstovavo opozicijų partijų žmonės ir tik du socialistai ir visi vienbalsiai pasisakę už premijos paskyrimą W. Brandtui.

Gyventojus apklausinėjus Vak. Vokietijoje

Minėtam "Stern" pavedus, vokiečių Allensbach institutas apklausinėjo gyventojus. Pirmiausia jų buvo paklausta, ar W. Brandt iš tikrųjų buvo vertas atžymėti Nobelio taikos premija. Pasirodo, 66 proc. visų apklaustųjų atsakė, kad — taip, kad nebuvo vertas atsakė 18 proc., o neapsisprendusių buvo 16 proc. Iš politinėms patrijoms priklausančių, žinoma, 95 proc. socialdemokratų atsakė — taip, nemažai ir krikšč. demokratų — 31 proc. Stebina tai, kad iš vokiečių pabėgėlių 61 proc. pasisakė esą patenkinti ta premija, o 25 proc. nusivylę.

Gyventojai dėl sutarčių ratifikavimo

Vak. vokiečiai buvo apklausti dar vienu svarbiu reikalu — ar

(Nukelta į 5 pusl.)

Hamburge. Vokietijoje, sustreikavo Texaco naftos produktų gamyklos darbininkai. Vairuotojai nuogąstauja, kad per Kalėdų šventes gali tekti sėdėti namie

RUDENĮ PER SKANDINAVIJĄ IR SUOMIJĄ

R. RASLAVIČIENĖ

16

Užeinu į restoraną. Čia pilna žmonių ir dūmų. Valgo, kalbasi, juokiasi ir, atrodo, sėdi valandų valandas prie kavos puodelio ar stiklelio kokio stipresnio gėrimo. Daug tamsiaodžių, gal studentai ar tarnautojai, bet gražiai apsirengę ir kalba nesuprantama, negirdėta kalba.

Važiuoju autobusu į Oslo priemiestį, kur yra garsiojo norvegų dailininko Munch muziejus. Jis buvo labai keistas žmogus. Į viską žiūrėdavo iš neigiamo taško. Jei ko laukdavo, visa tikėdavosi tik blogo, jei kalbėdavo apie ką, visada iškeldavo to žmogaus blogąsias puses. O jei nieko tamsaus tuo tarpu jo gyvenimui negrėsdavo, jis vistiek atrasdavo ko būkštauti ar bijoti. Buvo labai netvarkingas, labai skūpus, pavydus ir nepaprastai geros nuomonės apie save. Visas jo gyvenimas buvo menas. Skaudančia širdimi skirdavosi su kiekvienu savo parduotu paveikslu, o kartais net paskutiniu momentu atsisakydavo susitarimo. Mirdamas savo didžiulę kolekciją, kuriai buvo pastatęs kelis namus ir kiemus po atviru dangumi, paliko Oslo miestui.

Jo paveikslai yra labai vertinami ir įkainuoti milijoninėm sumom. Jiems pastatytas specialus muziejus. Mano akiai tie paveikslai tokio skirtingo stiliaus, kad net pradedu abejoti, ar čia patekau. Bet iškaboje aiškiai užrašyta — Munch musset. Jis mėgo vaizduoti žmogų ir jo gyvenimą, pradedant vaikyste ir baigiant mirtimi. Žmogus jo paveiksluose kartais labai aiškiais bruožais, o kartais tik balta dėmė, neturinti net kontūrų. Labai mėgo piešti nuogus kūnus, bet daugumas jų iškreipti, lyg sušaržuoti.

Patalpos plačios, šviesios, visos sienos ir pertvaros nukabinėtos Munch paveikslais. Pagrindinėje salėje vienas paveikslas užima visą milžinišką sieną.

Iš čia skubu į kitą miesto galą, į Vigeland parką. Autobusu važiuoti nesunku, nes, jei pasakai vietos pavadinimą, ne tik šoferis, bet pusė keleivių sušunka, kad laikas lipti. Siaip norvegai nemėgsta užkalbinti ar ko klausinėti, bet paslaugumo, noro padėti juose yra su perteklium.

Vigeland ne tik garsiausias, bet ir turtingiausias norvegų skulptorius. Munch dūsaudavo, kad Vigeland turi milijonus, o jis — tik savo kūrinius.

Vigeland yra 75 akrų parkas, kuriame pristatyta 150 jo skulptūrų. Tik įėjęs pro vartus jau matai alėją, kurios pakraščiuose ne medžiai, bet įvairių pozų žmogaus skulptūros: čia bėga du jaunuoliai, iškėlę rankas, lyg reikšdami džiaugsmą, toliau vyras ir moteris susikabinę kažką lementuoja, šalimais imasi du ristikai — vienas jau aukštyn kojom pakeltas, o už jų stovi moteris ir žiūri į tolius. Skulptūros didingos, masyvios, visos nuogos.

Alėjos gale stovi aukštas obeliskas. Tik arčiau priėjęs matai, kad tai suraizgytų kūnų stulpas. Sakoma, kad jis vaizduoja žmoniją, bet niekas tikrai nežino, nes Vigeland neaiškindavo savo kūrinių minties. Stati, gulsti ir apsivertę aukštyn kojom, raizgosi jie vieni apie kitus, tankiai susiviję galūnėmis, remiasi pečiais į vienas kito šoną, koja mina vienas kitam galvą ir, neatskiriamai suaugę, tęsia gyvenimą iš kartos į kartą. Atrodo, taip ir lauki, kad po dešimtmečio ar kito ant viršūnės guls nauji kūnai, naujos žmonijos kartos.

Į tą žmonijos stulpą veda iš visų pusių laiptai, ant kurių spinduliu apie centrą stovi grupinės nuogų kūnų skulptūros: čia šeima spiečiasi į krūvą, ten du senukai remia vienas kitą, už jų motina žaidžia su vaikais ar tėvas moko sūnų gyvenimo išminties. Kiekviena tų skulptūrų yra įspūdingesnė už kitą ir eini nustebęs, suglumęs ir drauge sužavėtas.

Toliau krenta vanduo iš perpildyto indo, kurį laiko srovės plaunamos figūros. Už jo —kūnų lankas, supintas kaip gėlių vainikas. Taip per visą parko plotį išrikiuotos vienos už kitas įdomesnės skulptūros.

Parkas tęsiasi į visas puses medžiais apsodintais takeliais, gėlynais ir tvenkiniais. Bet visą jį apeiti nėra kada, jau temsta.

Vigeland kūrybą pilnai įvertinti galima tik aplankius šį nuostabų tur būt, vienintelį pasaulyje tokį muziejų.

ŠVEDIJA

Stokholmas

Virš Švedijos debesuota, bet pro tarpus matau žemę, kuri atrodo mažiau kalnuota negu Norvegija. Bet ir čia vandens gyslos raižo kraštą. Stokholmas, prie kurio artėjame, buvo pradėtas ant salų. Įkurtas 13 amž., jis augo ir pagaliau išsiplėtė net ant žemyno ir tapo Švedijos sostine. Dabar jis turi 1,3 mil. gyventojų. Skrendant lėktuvu, atrodo, kad tai bala, kurioje mirksta žemės gabalai, sujungti tiltais.

(Bus daugiau)

KŪČIOS LAIKO EIGOJE, PAPROČIUOSE IR PRIETARUOSE

JONAS BERNOTAS

Kūčių vardas tinka ne tik valgiams, bet ir tai dienai prieš Kalėdas. Religine prasme Kūčios — tai iškilminga Kalėdų išvakarių vakarienė su daug valgių. Ji kai kuriose tautose (vokiečių, lietuvių lenkų) yra išlikusi kaip tęsinys pirmųjų amžių agapės, kada krikščionys, baigę vigiliją (budėjimą) ir pasninką, parsinešę palaimintos duonos (eulogia) bendrai sėsdavo prie stalo pasistiprinti. Si pirmųjų krikščionybės amžių liekana yra atėjusi į Lenkiją, o iš ten ir į Lietuvą.

Kūčių vardas yra kilęs iš slavų ir pasiskolintas jau labai seniai, dar prieškrikščioniškais laikais. Žodis Kūčios paeina iš slavų kalbos žodžio "Kutja" — tai tam tikra suvirintų javų grūdų košė, sumaišyta su medum ir aguonom. Tokią košę "Kutja" vardu vadina gudai ir ukrainiečiai. Šiauriniai didžiarusiai tą košę vadina "kuteinik".

Kūčios ir valgiai

Bet tas valgis "kutja" ar "kuteinik" su krikščioniškomis kūčiomis nieko bendro neturi. Tai buvo valgis tik vėlėms vaišinti. Šie prieškalėdiniai papročiai rodo, kad juose yra daug pagoniško kulto pėdsakų, kurie būdavo atliekami viduržiemį apie Kalėdas. Kūčių vakarienės metu neseniai mirusiam šeimos nariui toje vietoje, kur jis sėdėdavo, pastatydavo stiklinę alaus (Anciškių par.). Ant Kūčių stalo daug kur palikdavo per naktį įvairių valgių (Šimonių apyl.), po stalu padėdavo duonos ir druskos (Saločių valsč.), kitur maisto padėdavo ant slenkščio. Tai vis vėlėms pavalgydinti. Panašiai darydavo vokiečiai ir slavai. Vėlesnių laikų bus manymas, kad Kristus su angelais naktį ateina Kūčių valgių paragauti. Todėl Kūčių stalas per naktį būdavo paliekamas nenukraustytas. Kitur vėl žmonės mano, kad kai gimsta Kristus (vidurnaktį), tai visi numireliai prisikelia ir ateina aplankyti savo namų. Vėlesnės kilmės bus manymas, kad kūčių valgyti ateina angelai (Debeikiai) arba ateina kūčiavoti Dievo avinėlis.

Ir šio klausimo tyrinėtojai, kaip Mogk, Helm, Hoefler, Feiberg, Laufer ir kiti aiškina, kad kūčios yra sukrikščionintas senovės pagonių mirusiųjų minėjimas. O švedai Hammarstedt, Calander, suomiai Nikander, Wikman ir norvegas Lind mano, kad Kūčios yra išlikusios iš pagonių derliaus (vaisingumo) apeigų.

Ir galimas dalykas, kad krikščionybė įprasmino Kristaus gimimu šias abi pagonių apeigas (kūčias ir Kalėdas) ir davė joms krikščionišką prasmę.

Kadangi Kalėdų vigilijos diena, vadinama Kūčiomis, yra pasninko diena, todėl per visą dieną nieko nevalgoma. Kūčių sėda valgyti tik vakarinei žvaigždei pasirodžius. Kūčių valgių skaičius Lietuvoje būdavo dvylika, ir visi turėdavo būti pasninko valgiai: avižų kisielius, spanguolių kisielius, sližikai su aguonpieniu (miešimu), silkės, barščių sriuba su džiovintais baravykais, šutinti kopūstai taip pat su baravykais, riešutai, pupos ir dar kai kas. Kitose tautose valgių skaičius būdavo kitoks: 7,8,9,13. Stalas būdavo užtiestas drobine staltiese, ir po ja padėta šieno. Tai primena, kad Kristus gimė ėdžiose ant šieno.

Pradėdami kūčių vakarienę, šeimos nariai susėsdavo aplink stalą tose pačiose vietose, kur visada sėdėdavo. Šeimos galva sukalbėdavo maldą ir pirmas laužydavo plotkelę — kalėdaitį ir dalindavosi su kitais šeimos nariais, linkėdamas visiems laimės ir linksmų Kalėdų. Paskui plotkeles laužydavo ir kiti šeimos nariai ir dalindavosi su kitais. Tai yra pirmųjų krikščionių meilės puotos, arba agapės atminimas. (Tačiau, plotkelės ne visuose katalikų kraštuose randamos). Paskui valgydavo ir kitus valgius, pirmiausia, žinoma, kisielių. Ypatingas kūčių vakarienės gėrimas buvo šermukšninis, tai yra sunka, išspausta iš šermukšnių uogų. Prietaringi žmonės Lietuvoje savo sode turėdavo pasisodinę šermukšnių medžių. Mat, šermukšnis — tai apsaugos priemonė nuo visokių piktų dvasių. Užtat sakoma, kad, kas bijo numirėlių, tegul po kūčių geria iš kapinių atneštų ir išvirtų šermukšnių uogų skystimą (Viešintos).

Spėliojimai ir būrimai

Po kūčių vakarienės jaunimas imdavosi visokių spėliojimų, burtų: apie gyvenimą ir mirtį, meilę ir vedybas, orą ir derlių, gyvulius, paukščius ir kita. Ypač iš tų spėliojimų įdomiausi būdavo apie meilę ir vedybas, kurios sutampa su senųjų laikų vedybų sezonais: žiemą apie Kalėdas ir vasarą apie jonines. Merginos traukdavo šieną iš po staltiesės ir dėstydavo poromis: jei pabaigoje kurios išeidavo pora, tai ta ištekės. Arba, iš po staltiesės traukdavo šieną po vieną: jei kurios, ilgesnis, tai ta ištekės. Arba: kas ilgesnį ištrauks, tas ilgiau gyvens. Taip pat merginos bėgdavo į malkinę ir, atsinešusios glėbį šakalių, dėstydavo poromis: jei pabaigoje išeidavo pora - ištekės. Arba: po kūčių vakarienės išneša laukan šiukšles ir klausosi: kuriame kraštė šunes loja, iš ten bus piršliai. Įneša į vidų gaidį ir vištą ir žiūri: kurios merginos grūdų papiltą krūvelę gaidys les, tai ta pirma ištekės. Padeda ant žemės žiedą, kreidą, duoną. Jei tavo atnešta viš ta palies žiedą — ištekėsi, kreidą — mirsi, duoną — vargingai gyvensi. Sviedžia per galvą ant pirš tų pamautas kurpes (batus): jei nukrinta pirštais į vidų — bus piršliai. Sudeda į geldą merginų kurpes ir niekoja: kurios pirma iškrinta — ištekės. Tris kartus bėga aplink trobą arba ant aukšto aplink kaminą. Jei sutiks vyriškį — ištekės. Daro spėjimus ir iš sapnų: kuris vyriškis supins kasas, kuris perves per tiltelį, kuris paduos gerti, — tas bus vyras. Naujesnės kilmės būrimas — tai žiūrėti į veidrodį, pastatytą tarp dviejų žvakių, arba į žiedą, įmestą į vandens stiklinę: jei pamatysi veidrodyje ar stiklo žiede vyriškį — ištekėsi.

Be vedybinių prietarų, buvo ir šiaip gyvenimiškų, pav.: kūčiose dirba tik tuos darbus, be kurių negalima šventėse apsieiti. Negalima verpti —avys kvaituliu suksis; malti — bus vėjuoti metai, lopyti — avinukai bus margi. Negalima svetimam ką skolinti, nes kartu su tuo daiktu atiduosi ir savo laimę (Skriaudžiai). Negalima per Kūčias pyktis, bartis, nes būsi piktas ir barsiesi per visus metus (Veiveriai).

Pakūčiavę bėgdavo į sodą raišioti obelų, tikėdamiesi daug vaisių gauti (Joniškėlis). Reikia po kūčių tris kartus pakiloti bičių avilius, tai jos daug spiečių leisią (Ramygala). Labai plačiai žinomas tikėjimas, kad Kūčių vidurnaktį vanduo pasidaręs saldus arba pavirstąs vynu, bet tai trunka tik vieną sekundę. Patį vidurnaktį, sako, gyvuliai kalba, tačiau, kas tyčiomis klausosi jų kalbos, išgirsta apie savo mirtį... (Šiuodu tikėjimai randami vokiečiuose ir skandinavuose). Yra spėjimų ir iš žmogaus šešėlio: jeigu galva neaiški — mirs. Jei per Kūčias sninga, tai bus vaisingi metai.

Po burtavimų ir pokštavimų šeimininkas suima iš po staltiesės šieną ir nuneša gyvuliams.— tegul ir jie turi Kūčias. Tik arkliams to kūčio šieno neduoda, nes, esą, arklys nepūtęs (nešildęs) gimusio Kristaus.

Eglutės

Kūčių vakarą uždegama papuošta Kalėdų eglutė, po kuria būdavo įrengiama maža prakartėlė ir sudedamos vaikams dovanos. Ši eglutė yra atsiradusi Vokietijoje. Ją pirmą kartą 1611 metais yra įrengusi grafienė Brieg. Iš ten paplito Anglijoje, Prancūzijoje, Rusijoje, š. Italijoje, o pagaliau Lietuvoje ir Lenkijoje.

Vokietijoje ši eglutė buvo vadinama advento vainikas, ir yra liekana pagoniško tikėjimo, kaip apsisaugojimas nuo dvasių ir buvo vaisingumo simbolis. Krikščionybė eglutę įprasmino, kaip medį, kuris, pagal legendą, išaugęs iš Adomo burnos ir reiškiąs Kristų; žvakelės ant eglutės reiškia Kristaus šviesą, o eglutės papuošimai ir dovanos — Kristaus gimimo dvasines dovanas.

Dabar ši eglutė vadinama Kalėdų eglute ir po ja taip pat sudedamos net tik vaikams, bet ir visiems šeimos nariams dovanos. Visos šios eglutės pagoniškos liekanos jau išnykusios, ir Kalėdų eglutė likusi tik džiaugsmo, ypač vaikų, kai ją puošia ir kai iš po jos "atskrenda" kartais gana vertingų ir gražių dovanų.

Taika, būtų didžioji Kalėdų senelio dovana.

A. a. Adomas Dundzila, miręs prieš 20 metų.

ADOMAS DUNDZILA – LIETUVIŠKOS KNYGOS PUOSELĖTOJAS

Prisimenant jį 20-jų mirties metinių proga

Kai šiandien pavergtoje Lietuvoje spaudą žaloja priverstinis okupanto diktuojamas raudonasis atspalvis, o išeivijoje rašytojų ir skaitytojų gretos, tuo pačiu ir knygų tiražai, vyresniųjų eilėms retėjant, o jaunimui įsijungiant į šio krašto gyvenimą, dramatiškai mažėja, rūpestis sava spauda šiandien yra ypač aktualus.

Šių metų gruodžio 20 d. sukanka 20 metų nuo Adomo Dundzilos, didelio lietuviškos knygos mylėtojo, knygų leidėjo bei platintojo, mirties.

Adomas Dundzila turėjo laimės pažinti ir pamėgti lietuvišką knygą dar vaikystėje. Mat, į jo tėvų, vargingų Suvalkų krašto kumečių, namus spaudos draudimo metais atkeliaudavo lietuviškos knygos įvairiais keliais. Kartais jos čia būdavo slepiamos didesniais kiekiais prieš išplatinant. O vakarais, susirinkus visai šeimai, vyresni vaikai garsiai iš tų draudžiamųjų knygelių skaitydavo. Jaunam Adomui tie primityvūs "literatūros vakarai" davė daugiau naudos, negu mokslas dviklasėje rusiškoje mokykloje, į kurią jį tejstengė tėvai leisti, nes žiaurus rusas mokytojas daugiau atbaidydavo vaiką nuo mokslo, negu patraukdavo.

Jau subrendęs 26 metų vaikinas vargais negalais išsiveržė iš kumečio dalios ir pasuko savo gyvenimą ta kryptimi, kurion jį buvo nukreipusi draudžiamoji lietuviška spauda. Jis įsipraše ir pradėjo, kad ir nemokamai, dirbti Žagrės kooperatyve Marijampolėje. Netrukus perėjo į Penčylos knygyną ir čia išdirbo 3 metus knygyno vedėjo pareigose. Čia įsigijo praktikos knygų prekyboje.

Kietu ryžtu nugalėjęs daugelį kliūčių, nepasidavęs kitataučių, tuo metu užvaldžiusių visą Lietuvos prekybą, trukdymams, pagaliau 1913 m. Adomas Dundzila įsisteigė nuosavą knygyną Vilkaviškyje. Dabar jau ateities darbų vizija A. Dundzilai buvo neabejotina: lietuviškų knygų skleidimas.

Nors I pasaulinis karas sutrukdė sunkiai pradėtąjį darbą, nublokšdamas A Dundzilą net į Petrapilį, (kur dirbo nuo karo nukentėjusiems šelpti komitete), tačiau pasiryžimas nė kiek neišblėso.

A.D., laimingai išlikęs karo sūkuriuose, grįžęs į Lietuvą, tuoj pat Vilniuje pakalbino mokytoją Bronių Sirutį steigti knygų leidimo bei platinimo bendrovę. Bendrovei parinko simbolišką "Dirvos" vardą ir pagal jį suprojektavo bendrovės emblemą: sėjėjas beria grūdus — spausdintą žodį — į Lietuvos dirvoną —knygą.

Iš to kuklaus branduolio A.D. su bendrininku kietu darbu išugdė vieną didžiųjų lietuviškų knygų leidyklų. Trys dideli, moderniškai įrengti knygynai Marijampolėje, Kaune, o nuo 1940m. ir Vilniuje, spaustuvė Marijampolėje — tai abiejų "Dirvos" dailininkų A.D., B.S. ir per daugelį metų A.D. talkininkės ir užvaduotojos, jo žmonos Petronelės Sirutytės darbo rezultatas. Per 22 darbo metus išleista 520 knygų, bendru tiražu virš 2 milijonų egzempliorių — tai Dirvos bendrovės knygoms leisti dovana lietuviškai visuomenei.

A.D., neturėjęs galimybių baigti viduriniojo mokslo, nesitenkino kitų paruoštų knygų leidimu. Jis ir pats ėmėsi plunksnos. Jau 1912 m. paruošė ir išleido lietuvišką elementorių "Dieve, padėk", ko tuo metu Lietuvoje labai trūko. Įsteigė ir leido 1930—1935 m. žurnalą "Sėjos barą". Ilgesnį laiką dirbo lietuvių verslininkų sąjungoje pirmininko pareigose ir redagavo šios s-gos savaitraštį "Verslą". Bendradarbiavo savo straipsniais "Vade" (leistas Petrapily), "Trimite", "Naujojoje Romuvoje". Pagaliau 1935 m. parašė ir išleido savo atsiminimų bei straipsnių rinkinį "Lietuvos Dirvonus". Spaudos klausimais rašė "Sėjos bare" ir "Versle".

Adomas Dundzila ne pats paliovė tėvynėje savo pamėgtą dirvą purenti, bet žiauraus okupanto ranka nutraukė jo darbą 1940 metais.

Adomo Dundzilos palaikai ilsisi lietuvių Šv.Kazimiero kapinėse, Chicagoje, po kukliu, bet prasmingu juodo marmuro paminklu. Tačiau jo darbo rezultatai nevos kultūros aruodus.

Marija Sirtautienė

KALĖDINĖS MUZIKOS KONCERTAS NEMOKAMAI

Field muziejuje **gruodžio 18 d. nuo 1:30 val. iki 3 v. p. p. Stein šeimos ansamblis iš Macomb, Ill., duos vokalinės ir styginės muzikos koncertą kalėdinėmis temomis. Programą atliks abudu tėvai, trys jų dukros ir du sūnūs. Įėjimas visiems laisvas.**

LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS.

GREETINGS

Mieli Draugai ir Kaimynai:

Skambant Kalėdiniams Varpams, ir girdint linksmas Kalėdų giesmes, Chicago Taupymo Bendrovės Valdyba, Direktoriai, ir visas personalas linki Jums linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Mes tikimės, kad Jūs leisite ir ateityje Jums patarnauti.

Chicago Taupymo Bendrovės moderniškas namas yra papuoštas Kalėdiniais pagražinimais, ir kviečia Jus atsilankyti, ir karšta kavute ir užkandžiais pasivaišinti.

PHILOMENA D. PAKEL, Prezidentas

PHILOMENA D. PAKEL

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6245 South Western Avenue

CHICAGO, ILLINOIS 60636 TEL. GRovehill 6-7575

CLEVELANDO ŽINIOS

TAUTOS DIDVYRIUS PRISIMENANT

Clevelando lietuviai gruodžio 12 d. prisiminė 1941 metų sukilimą ir didvyrių kraujo aukas bažnyčiose ir iškilmingoje akademijoje.

Lietuvių jėzuitų provinciolas kun. G. Kijauskas celebravo mišias naujosios parapijos bažnyčioje, pasakydamas gilų pamoks lą apie tikrosios aukos prasmę. Pamaldų metu giedojo parapijos choras ir Čiurlionio ansamblio vyrų choras. Pamaldos baigtos "Lietuva, tėvynė mūsų".

Šv. Jurgio bažnyčioje kleb. kun. B. Ivanauskas atnašavo žuvusiųjų ir gyvųjų laisvės kovotojų intencija, prisimindamas juos savo pamoksle. Giedojo parapijos choras ir sol. J. Daugėlienė. Lietuvos himnu buvo baig tos pamaldos.

4 val. įvyko minėjimas Šv. Mergelės Nepaliaujamos pagalbos auditorijoje. Minėjimą atidarė Lietuvos laisvės sukilimui minėti komiteto pirm. komp. A. Mikulskis, prašydamas susirinkusiųjų prisiminti brangias aukas, sudėtas ant laisvės aukuro, Simą Kudirką ir Simokaičius. Scenoje Šiurlionio ansamblis su kanklių orkestru. Kuklus medinis kryželis, simbolizuojąs sukilimo didvyrių ir partizanų didžiąją kraujo auką. "Lietuva brangi" nuaidi erdvioje parapijos auditorijoje. Jaunų čiurlioniečių pora padeda gyvų gėlių puokštę prie kryžiaus. Pakviečia kalbėti vieną iš Laisvės sukilimo dalyvių dr. Petrą Kisielių iš Chicagos.

Prelegentas savo trumpame, bet gerai paruoštame žody ieškojo 1941 metų sukilimo prasmės dabarty. "Visi buvusieji mū sų tautos sukilimai mums yra la bai reikšmingi, tai pati kilniausia lietuvio ir jo tautos istorijos dalis, tai pats švenčiausias žmogaus būdas šią laisvę išlaikyti ir susigrąžinti, už ją numirštant" — kalbėjo dr. Kisielius.

Prisiminė žiaurią bolševikų okupaciją, trėmimus ir spontaniškai brėstantį tautos pasipriešinimą, į kurį rikiavosi Lietuvos jaunimas, ūkininkai, fabriko dar bininkai, valdininkai, mokytojai, profesoriai kunigai. 1940 metų spalio mėn. įsisteigė Vyriausioji krašto rezistencinė vadovybė, sėkmingai apjungusi visus rezistencinius susigrupavimus, o vėliau įvykdžiusi 1941 metų sukilimą Lietuvių aktyvistų fronto (LAF) vardu. Birželio mėn. visa Lietuva, slapta apsiginklavusi, laukė ženklo sukilti. Prasidėjo vokiečių karas prieš Sovietų Sąjungą. Sukyla ginkluotoji rezistencija visose vietovėse visoje Lietuvoje. Birželio 23 d. sukilėliai iš bolševikų atkovojo Kauno radijo stotį ir LAF štabas paskelbė nepriklausomos Lietuvos atstatymą ir laikinąją vyriausybę. Apskaičiuojama, kad sukilime dalyvavo apie 100,000 vyrų, karo veiksmuose žuvo per 3,000, besitraukdami rusai iššudė apie 1,500. Lai kinoji vyriausybė išsilaikė tiktai šešias savaites, nes naujieji okupantai vokiečiai apsisprendė Lietuvos iškovotą laisvę likviduoti.

Prieš 30 metų įvykęs sukilimas pasisekė. Vienas iš pagrindinių pasisekimo laidų — tautos pasitikėjimas savo naujai iškilusiais vadais. Nors sukilimo prak tiškoji reikšmė Lietuvoje buvo laikina, bet ateičiai turi nepaprastos reikšmės. Kraujo auka brandinamas laisvės idealas. La bai svarbu jo prasmės paieškoti ir dabarty. Reikia žvelgti į save ir pažiūrėti, kiek mes atliekame įsipareigojimus, siekdami savajai tautai laisvės. Siekdami tautos laisvės ir valstybinio suvere numo, kartais išsiskiriame pažiūromis, priemonėmis ir metodais. Tai nėra susiskaldymas ir neverta dėl to tarp savęs kovoti. "Geriau kardo ašmenis nukreipkime prieš Lietuvos laisvės priešą" Jei nesutariame, dirbkime savo metodais. Bet dirbkime visi. Šiam darbui bet kurios organizacijos palaiminimas nebūtinas.

Prisimintinas ir mūsų baiminimasis, kad kiekvienas atvykstąs iš pavergtos Lietuvos lietuvis esąs indoktrinuotas šnipas, visada pajėgias mus apgauti. Jei jau taip lengvai esame apgaunami, jei, sutikę kokį lietuvį iš anapus, atsižadame savų idea lų, jei mus neužgrūdino pogrindžio veikla ir tremties gyvenimas, tai ar beverta eikvoti laiką lietuviškai veiklai? Menkavertiškumo jausmui mūsų tarpe vietos neturėtų būti.

Dr. P. Kisielius savo kalboje pabrėžė, kad čia neminima daugelio sukilimo vadų ir žinomų kovotojų vardų, nes sukilimo pasisekimas priklausė visai tautai. "Žuvusieji pakartojo mūsų tau-

Dr. P. Kisielius kalba Clevelande 1941 m. sukilimo minėjime.
Nuotr. J. Garlos

tos praeities didvyrių drąsą — už tautą mirti, kad jinai gyventų. Jų pavyzdys paliks sekančioms kartoms didžiuoju tautos meilės įkvėpimo lobiu. Jų tarpe turime daug didvyrių ir šventųjų."

Vaidila Valiūnas

Čiurlionio ansamblis, kanklių orkestras, lietuviai aktoriai ir kanklininkės solistės išpildė Ber nardo Brazdžionio poemą Vaidilą Valiūną. Puiki akademinė inscenizacija, režisuojant akt. Zigmui Peckui, paliko žiūrovams gilų ir nepamirštamą įspūdį. Vaidilos Valiūno vaidmenį atliko pats rež. Z. Peckus, pasakotojo Ignas Gatautis, partizanų sesers Violeta Žilionytė, liaudies teisėjo — politruko — Zenonas Dučmonas. Kanklininkės solistės: Danutė Bankaitytė, Ramona ir Lilė Sniečkutės, Daleen Walsh ir Danutė Januškytė. Dirigentas — Alfonsas Mikulskis, kanklių orkestro vadovė — Ona Mikulskienė, chormeisteris — Rytas Babickas

Per pustrečio šimto lietuvių prisiminė Lietuvos laisvės sukilimą ir jų didvyrius Čiurlionio ansamblis, kanklių orkestras ir visa publika sugiedojo Lietuva brangi.

Gražus minėjimas su turiningu dr. P. Kisieliaus žodžiu užtru ko tiktai 1 val. 20 min.

V. R.

— **Rašytojo Balio Sruogos** minėjimas jo 75 metų amžiaus sukakties proga gruodžio 19 d. naujosios par. salėje bus 6 val. 30 min. (ne: 4 val.). Visi kviečiami dalyvauti.

Sukilimo minėjimo svečiai Clevelande. Nuotr. J. Garlos

GIESMĖ SU DAINA JUNGĖSI Į MALDĄ

Vilties choro koncerto New Yorke proga

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos direktorius kun. St. Raila su New Yorko Lietuvių Katalikių Moterų dr-jos vadovybe gruodžio 5 d. surengė koncertą persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje paminėti. New yorkiečiai šiam koncertui pasikvietė Philadelphijos lietuvių Vilties chorą, vadovaujamą Leono Kaulinio. Šis Philadelphijos lietuvių dainuojantis vienetas per paskutiniuosius kelerius metus su koncertais yra aplankęs eilę kaimyninių lietuvių kolonijų, bet New Yorke pasirodė pirmą kartą.

Koncertas vyko gan jaukioje Šv. Tomo auditorijoje, Woodhaven, N. Y. Rengėjai, atrodo, tikėjosi, kad šią salę, talpinančią apie 500 žmonių, new yorkiečiai užpildys, bet geras trečdalis kėdžių liko tuščių. Tačiau atėjusieji į šį koncertą išsinešė malonius įspūdžius, nes philadelphiečių Vilties choras su 3 solistais koncertą atliko, palyginti, gerai, repertuaras buvo įvairus, o žiūrovams savotiškai įdomų įspūdį sudarė ir choro sudėtis, kur arti pusės choro dalyvių buvo jaunuoliai, dainuoją šalia savo motinų ir tėvų. Bendruomeniškoji šio choro prasmė yra didžiulė. Choro dalyvių sąrašas programoje skelbė 45 pavardes, tačiau scenoje buvo 40.

Koncertas buvo pradėtas prie užskleistos scenos trumpučiu žodiniu įvadu, priminusiu Lietuvos ir Bažnyčios kančią bolševikinėje priespaudoje. Užuolaidai atsiskleidus, programos įvadinius dviejų mergaičių tartus jautrius žodžius Vilties choras palydėjo 4 religiniėm giesmėm. Pirmoji buvo Budriūno Tėve mūsų, kurią publika išklausė stovėdama. Po to sekė Šuberto Šventas šventas, Prosper Guidi Marija, atlikta kartu su soliste O. Šalčiūniene, ir J. Dambrausko Malda už tėvynę. Visos šios giesmės Vilties choro repertuare jau seniai yra, jas choras ne tiktai moka, bet ir klusniai dainuodamas pasiduoda dirigento L. Kaulinio mostui. Šias giesmes choras sugiedojo tikrai gerai. Tai gal ir buvo stipriausia šio koncerto repertuaro dalis.

Scenai trumpam užsiskleidus ir užuolaidai vėl prasivėrus, solistės Onos Šalčiūnienės malonaus tembro sopranas gražiai nuskambėjo su A. Kačanausko Vai gražu, St. Gailevičiaus Lopšine (žodžiai B. Brazdžionio) ir J. Tallat-Kelpšos Saulelė raudona.

Toliau Vilties choras reiškės tradicine Vilties daina (žodžiai B. Raugo), kuriai muziką parašė jaunoji kompozitorė, prieš ketveris metus Temple universitete, Philadelphijoje, muzikos studijas baigusi Anelė Kaulinytė, šio choro dirigento L. Kaulinio duktė. Ši daina visada palieka gan stiprų įspūdį. Ir šį kartą ji nuskambėjo gerai. Po jos buvo atlikta M. Čiurlionio Oi, lekia, K. V. Banaičio Nei vėjai pučia, A. Aleksio Pirmyn į kovą (žodžiai Maironio) ir J. Tallat-Kelpšos Meno daina, kurios atlikimas priklauso prie geriau pasisekusių.

Pietro Mascagni Ave Maria, A. Kačanausko Kad aš našlaitėlė, B. Budriūno Šauksmą (žodžiai A. Nakaitės) atliko solistė Ona Pliuškonienė, o pirmos dalies pabaigai abi solistės vykusiai sudainavo S. Navicko Aukštas kalnas ir S. Gailevičiaus Laukiu vis (žodžiai A. Sidabraitės).

Ona Pliuškonienė ir Ona Šalčiūnienė yra Lietuvos operos solistės, Juzės Augaitytės studijos Philadelphijoje mokinės, kurių dainos menu dažnai pasigroži ne tiktai philadelphiečiai, bet ir kitų kolonijų lietuviai.

Po pertraukos choras gerai padainavo S. Gailevičiaus Oi, toli (žodžiai J. Mikuckio), kuri nuskambėjo su nostalgijos perpintu jausmu, kas šią dainą išjungia iš tų, kurias laikome pramoginėmis. Su tokiu pat pasisekimu buvo sudainuota ir S. Šimkaus Atsisveikinimas su giria. Be jų, dar padainavo Jonušo Einu per kiemą, J. Stankūno Jaunystės maršą (žodžiai Aisčio), J. Žilevičiaus Oi, kad išauštų.

Koncerto pabaigai choras atliko Br. Budriūno Lietuvos šviesos keliu (žodžiai B. Brazdžionio). Su šia kantata choras yra rodęsis eilę kartų. Jis ją moka, bet šį kartą jis nepakilo iki lauk to lygio, nors ją atliekant ir galima buvo jausti, kad autorius buvo suprastas ir nuotaika buvo pagauta. Verpėjos dainą šį kartą pavyko atlikti geriau kaip kitas dalis. Ji buvo subtili. Buvo pravesta lėtesniu tempu, kaip kad Chicagoje Dainų šventės metu, kur dirigavo pats kompozitorius.

Solo partijas atliko Ona Pliuškonienė, Ona Šalčiūnienė ir Vytautas Matonis. Pastarajam, turinčiam stiprią balso medžiagą, nepavyko parodyti tai, kas buvo anksčiau pasiekta šią kantatą atliekant. Šiame koncerte jam pastatytieji garsiakalbiai buvo nereikalingi. Sceninės sąlygos trukdė ne tik V. Matoniui: choras, prispaustas prie sienos, suvaržė visus tris solistus. Stumtelėjus chorą penketą pėdų į šoną, būtų atsiradusi erdvė solistams.

Šį kartą, šią kantatą dainuojant, nepaprastai puikiai savo uždavinį atliko pianino palyda. Anelė Kaulinytė sugebėjo priversti neestetiškai scenos kraš te riogsojusį pianiną prabilti tikrosios muzikos aidais. Ji pasirodė esanti brandi pianistė. Dainoms gerai akompanavo ir S. Stupelytė.

Apleidžiant Šv. Tomo auditoriją buvo galima jausti, kad čia įvykusiame koncerte daina ir giesmė gražiai ir prasamingai susipynė į maldos vainiką už pavergtą Lietuvą ir už tenai kenčiančią Bažnyčią.

Balys Raugas

CLEVELANDO ŠAULIŲ VEIKLA

Gruodžio 19 d. po pamaldų, 12 val., Šv. Jurgio parapijos salėje, Clevelando šaulių kuopos pirmininkas dr. K. Pautienius skaitys įdomią paskaitą: Rūkymo žala žmogaus organizmui, vėžys ir kitos ligos. Po paskaitos vėžio dr-ja "Cancer Society" demonstruos atitinkamą filmą.

Šaulių kuopos šauliai kviečia visuomenę į paskaitą ir filmo demonstravimą gausiai atsilankyti. Po filmo demonstravimo dalyviai galės pas šaules moteris pasivaišinti kava bei saldumynais.

NESUTARIMAI...

(Atkelta iš 3 pusl.)

vokiečių Bundestag (žemieji parlamento rūmai)), W. Brandtą atžymėjus taikos premija, turi pritarti, t. y. ratifikuoti Brandto pereitų metų susitarimams su Sovietų Sąjunga ir Lenkija? Pasirodo, čia nuomonės jau daugiau pasiskirsčiusios.

Iš visų atsiklaustųjų 48 proc. atsakė, kad reikia sutartims pritarti, jas ratifikuoti, 25 proc. — už netvirtinimą ir dar 27 proc. neapsisprendusių. Už pritarimą pasisakė daugiau jaunesnio amžiaus (30 - 49 m.) gyventojai — 50 proc. Labai ryškus partinis požiūris. Žinoma, net 74 proc. SPD (socialistų) narių pasisakė už pritarimą, tačiau iš CDU - CSU narių teigiamai pasisakė vos 17 proc., nepritarė 52 proc., neapsisprendusių krikšč. demokratų buvo 31 proc. Vokiečių pabėgėliai vėl susiskaldę — sutartims pritaria 39 proc., nepritaria 38 ir neapsisprendusių 23 procentai. Tad sutarčių tvirtinimo perspektyvos dar yra neaiškios.

— Lietuviai, būdami išdidūs dėl savo kilmės, nors ir buvo sujungti su Lenkija, betgi išlaikė savo papročius, savo civilinį kodeksą, skirtingą nuo Lenkijos santvarką... savo kariuomenę, ministerius, valdininkus...

Mykolas Ogińskis, 1811 m.

Iš LB Queens apylinkės susirinkimo New Yorke. Kultūros vadovė Rožė Mainelytė pasakoja įspūdžius iš kelionės (vidury). Jos dešinėje G. Žilionienė, kairėje — LB apylinkės pirm. Albertas Ošlapas.
Nuotr .Lino Vytuvio

Mūsų kolonijose

Worcester, Mass.

AUKOS LIETUVIŲ FONDUI A. A. KLEB. JONO JUTKEVIČIAUS (JUTT) ATMINIMUI

Aukojo:

50 dol.: Maironio Parkas — Liet. Labdaringa dr-ja; 40 dol.: M. Baltrušaitytė;

Po 25 dol.: L. Vyčių Naujos Anglijos apskr. ir L. Bendruomenės Worc. Apylinkė;

Po 10 dol.: sist. M. Vaičiūnaitė (Norwood), K. Krusinkas (Stratford, Conn.), Dr. A. ir K. Valiuškiai (Barrington, R. I.), P. ir R. Moliai, A. Miner, K. ir M. Česnai, J. ir A. Matoniai, J. ir O. Jusiai, J. ir O. Matusaičiai, Vl. ir M. Židžiūnai, P. ir S. Staneliai; po 5 dol.: Tretininkių dr-ja, šeštadieninė mokykla, J. ir M. Miliauskai, O. Dulskienė, S. Šurkus, A. Wackell, A. Škudzinskas (Dorchester), J. ir M. Pauliukoniai, Kr. Naikelienė ir Ir. Savickienė.

Viso 300 dol. **P. St.** (pr.)

— Žodis menininkui tai pats svarbiausias papuošalas.

Br. Raila

KRIKŠČIONIŲ KONFERENCIJA

Marselio mieste, Prancūzijoje, pasibaigė Europos Bažnyčių konferencija, prezidiumo ir patariamojo komiteto darbai. Atidarymo posėdyje antradienį dalyvavo apie 50 delegatų iš Vakarų Europos ir kai kurių Rytų Europos kraštų, atstovaudami protestantų, anglikonų ir ortodoksų Bažnyčioms. Suvažiavimo darbus stebėjo ir katalikų atstovai, tarp kurių Europos Vyskupų Asamblėjos pirmininkas Marselio arkivyskupas Echegaray ir Krikščionių Vienybės atstovas iš Vatikano Prelatas Arrighi.

PADĖKA

Nuoširdžią padėką reiškiame L. J. Bardauskams ir O. J. Rugeliams už visokeriopą pagalbą parūpinant scenai daiktus, už transportaciją, ir už kolektyvo aprūpinimą maistu, mūsų viešnagės Chicagoje II-jo Teatro Festivalio metu. Taip pat didelis ačiū priklauso ir Jų draugams, kuo nors prisidėjusiems prie mūsų pasisekimo.

Los Angeles Dramos Sambūris

DU BROLIUKAI

3 v. pasaka vaikams

Anatolijus Kairys

Išleido Alvudo Vaikų Teatras.

Leidėjo žodyje sakoma: "Alvudo Vaikų Teatras, įvertindamas veikalo nepaprastą pasisekimą, o kartu ir pagerbdamas vaikų teatro darbuotojus bei aktorius, įdėjusius daug darbo ir kūrybinės dvasios į tris šio veikalo pastatymus, nutarė DU BROLIUKUS išleisti atskira knyga. Eiliuotas tekstas, lengva, žaismingа ir taisyklinga kalba, tinka scenai, mokyklai ir šeimai. Jie tinka skaityti, deklamuoti ir kitam dovanoti."

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629, kaina $2.50. Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

HIGH RATES

5% Per Annum Passbook Accounts

PAID QUARTERLY

—AT—

6% Per Annum $5000 or more Certificates 2 year min.

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASS'N

HIGHEST RESERVES

4071 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632

TEL. — LA 3 - 8248

(West of California Avenue)

5¾% Per Annum $1000 or more Certificates 1 year min.

5½% Per Annum Investment Bonus Certificates

INSURED

Vienos Kardinolas Arkivyskupas FRANZ KOENIG apie V. Bagdanavičiaus knygą

THE CULTURAL WELLSPRINGS OF FOLKTALES

rašo:

"Kaip religijos istorijos specialistas aš galiu paliudyti apie šio rinkinio įdomumą ir svarbą mokslininkams šios srities darbui. Jūsų aiškinimai yra išimtinės vertės."

Ši knyga yra vertinga priemonė supažindinti kitataučius su senąją lietuviška kultūra.

Apie tai **Kardinolas** rašo:

"Žvalgydamasis po jūsų knygą kiekvienas ras, kad **Mircea Eliade's** pareiškimas jog lietuviška tautosaka yra turtingiausia Europoje, pasitvirtina."

Knyga gaunama Drauge. Ji kainuoja $ 6.00.

Perskaitę Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

Vyrų choras "Daina" iš Baltimorės dainuoja Philadelphijoje. Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjime. Diriguoja Lilija Baker-Bakarskienė. Choras dainuoja jau dveji metai. Iš 30 dainininkų, 9 yra ssenosios kartos.

Nuotr. K. Čikoto

CHICAGOS KUNIGŲ SENATO POSĖDŽIAI

Naujai išrinkti 108 kunigai į Chicagos arkivyskupijos senatą pirmąją sesiją turėjo Mundelein seminarijoje gruodžio 13—14 d.

Viskas pravesta demokratiška dvasia, labai tiksliai organizuota ir pramatyta.

Susirinkusius pasveikino sem. rektorius prel. J. Gorman, linkėdamas siekti, kad kunigija visada būtų dvasinių vadovų aukštumoje visuomenėje.

Kardinolo kalba

Kard. Cody senato darbų pradžią pavadino vienu iš pačių svarbiausių įvykių arkivyskupijoje. Senatas suorganizuotas laikantis Vatikano II suvažiavimo įtaigojimų. Buvo studijuojama ankstybesnių kunigų senatų sąranga ir darbas, kad nebūtų pakartota tų pačių klaidų. Tikimasi, kad Chicaga savo sėkmingu senato darbu galės būti pavyzdžiu kitoms diecezijoms, ne vien JAV-se, bet ir visame pasauly.

Priminė, kad santykiai tarp vyskupo ir kunigų turi būti pagrįsti meile. Vyskupas turi kunigus laikyti broliais ir draugais. Bažnyčia siekia didesnio bendradarbiavimo tarp vyskupų ir kunigų, net ir sprendimuose dalyvaujant kunigams. Senato posėdžiai turės sustiprinti vienybę religiniame darbe —vieningi širdimi, vieningi mintimi.

Be kardinolo, posėdyje dalyvavo penki vyskupai padėjėjai, bet jie nesakė kalbų.

Organizacinio komiteto pirm. kun. R. Goedert savo kalboje pažymėjo, kad vyskupijos senato įsteigimas yra Bažnyčios pastanga eiti demokratiniu keliu. Senatas bus patariamasis balsas arkivyskupui, bet ir gairės, kurios rodys arkivyskupui kelią.

Grupiniai posėdžiai

Pasibaigus informcijoms ir sveikinimams, senatoriai pasidalino į 13 grupių ir kiekviena svarstė, kokius dalykus reikia pirmiausia įnešti senato dienotvarkėn aptarti. Šiems būreliams buvo duotas sąrašas temų, kurias raštu pasiūlė kiekvienas senato narys. Vėliau kiekvienas grupės sekretorius pranešė, ką grupės siūlė senatui pirmiausia svarstyti. Temų buvo daug: socialiniai klausimai, įtraukimas pasauliečių į parapinių reikalų svarstymą ir sprendimą, ryšių glaudumas tarp kunigų ir arkivyskupijos vadovybės, platesnis dalyvavimas vyskupų rinkime.

Išrinkta senato vadovybė

Senato prezidentu pačiu pirmuoju balsavimu buvo išrinktas kun. Thomas J. Murphy, buvęs Niles seminarijos profesorius, katalikių moterų tarybos direktorius. Senato viceprezidentu trečiu balsavimu išrinktas kun. W. Imbiorski, besidarbuojąs Cana konferencijų tarnyboje. Sekretoriumi išrinktas jėzuitas R. J. Van de Velde, matematikos profesorius Lojojos universitete. Iždininku — kun. Jack Wall, Šv. Itos par. asistentas.

Lietuviai senatoriai

Lietuviai senatoriai iš kitų juto kolegišką draugiškumą. Kun. A. Zakarauskas buvo paskirtas vienos diskusijų grupės vadovu ir turėjo progos priminti visą eilę patyrimų iš savo parapijos darbo.

Kun. A. Miciūnas, MIC savo grupės diskusijose kėlė reikalą, kad senatas pirmoj eilėj aptartų kunigų paruošimo tobulinimą, katalikiškų mokyklų sistemos reviziją ir vaidmenį, svarstytų, kaip sudaryti dar glaudesnius ryšius tarp vyskupų, kunigų ir pasauliečių bei daugiau susidomėtų mažumų reikalais.

Kun. P. Paurazas grupės diskusijose siūlė, kad senatas svarstytų, kaip sėkmingiau būtų įtraukti į bažnytinį vadovaujantį darbą pasauliečiai, kaip išplėsti religinį suaugusių švietimą, kaip darbą su jaunimu suintensyvinti.

Kun. J. Prunskis priminė, kad reikia prieš akis turėti ateistinio komunizmo grėsmę, reikia svarstyti, kaip laimėti darbo žmonių mases, kaip išvystyti aktyvumą socialinių klausimų sprendime. Žinant, kad parapijose yra gausus skaičius asmenų su aukštuoju išsilavinimu, reikia svarstyti, kaip jų atstovus įtraukti į parapijos reikalų vedimą, kaip pasiekti, kad kunigai atitiktų mūsų laikų uždavinius. Be to, kėlė reikalą, kad karo atblokštų lietuvių ir kitų kunigų, čia besidarbuojančių 20— 30 m., teisės būtų sulygintos. Tą reikalą kėlė grupės diskusijose, senato plenumo posėdy ir privačiame pasikalbėjime su arkivyskupijos vadovybe.

Renkant senato vadovybę, kun. A. Zakarauskas ir kun. A. Miciūnas, pasiūlius kun. J. Prunskiui, buvo įrašyti pirmaisiais kandidatais į vicepirmininko ir sekretoriaus postus, bet jiedu nuo to atsisakė.

Senato darbų pradžią aprašė didžioji Chicagos spauda ir rodė televizija. Ypač neužmirštamas įspūdis buvo, kai visi Chicagos vyskupai bendrai su 100 kunigų — senatorių atnašavo Šv. Mišias. Kard. Cody jų pabaigoje pasakė: "Tai viena iš laimingiausių mano gyvenimo dienų. Jūs dabar esate mano artimiausieji bendradarbiai."

J. Daugl.

PENKERI METAI BE INŽ ALFONSO SEMĖNO

Nors ir kaip laikas greitai bėga, tačiau kilniųjų žmonių atminimas niekados neišdyla iš artimųjų atminties. Ir štai gruodžio 17d. jau suėjo penkeri metai nuo niekad neužmirštamo a.a. inž. Alfonso Semėno mirties.

Alfonsas Semėnas (1906. X. 3 - 1966.XII.17), savo gyvenimą praleidęs D. Britanijoje, Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje, lietuvių visuomenėje paliko žymius pėdsakus kaip susipratęs lietuvis — žemaitis, visuomenininkas, inžinierius, verslininkas, neeilinis techniškosios spaudos darbininkas. Plačiau Jo darbai buvo nušviesti Technikos Žodyje, Drauge, L. Enciklopedijoje. Šia proga noriu tik paryškinti faktą, kad Alfonso Semėno profesinis kelias ėjo lygia greta kartu su a.a. prof. inž. Alfonso Jurskio, tuo metu Lietuvoje buvusiu vienintėliu radistu.

A. Semėnas Lietuvoje klausė pulk. inž. A. Jurskio radijo technikos paskaitų, buvo jo laborantu, ruošiant diplominį darbą (1934 m.), A. Jurskis buvo didžiausiu jo patarėju. Baigus universitetą ir dirbant Karo technikos štabe, abiem teko net du kartu vykti į užsienį įvairiais reikalais. Pagaliau, A. Jurskio dėka, jis buvo išsiųstas į Londoną gilintis radijo srityje.

Po papildomų studijų, A. Semėnas dirbo Kauno radijo stotyje inžinierium ir ryšių (pašto) valdyboje vyr. inžinierium, o 1941 — 1944 m., A. Jurskiui pakvietus, VDU radijo katedros vyr. asistentu ir lektorium. Čia ir vėl jiems abiems teko glaudžiai bendradarbiauti.

Taip pat ir išeivijoje, nors ir neteko jiems kartu glaudžiai dirbti, tačiau tarp jų buvo nuoširdus ryšys. Paminėtinas vienas jų draugystės įvykis, kai A. Semėnas 1956 m. Philadelphijoje aplankė prof. A. Jurskį ir kai profesorius jam įteikė dar Kaune Jurskiui paliktą peržiūrėti A. Semėno paruoštą konspektą studentams — radistams. Mat, prof. A. Jurskis, apleisdamas Lietuvą, nepamiršo pasiimti A. Semėno konspekto su viltimi jį vėl sutikti ir jam grąžinti. Tai tikrai retas įvykis, kada ir karo sūkuriuose nepamirštami savo kolegų reikalai.

Maždaug, kada buvo tik metai prieš pat jų abiejų mirtį (nes prof. Jurskis mirė 1966 m. liepos 31 d. ir Semėnas tais pačiais metais gruodžio 17 d.) paskutinį kartą teko jiems susitikti Chicagoje, pas A. Semėną. Per šį paskutinį pasimatymą jų kalbos krypo į filosofinę gyvenimo pusę, apie pasauliui humaniškumo reikalingumą, komunizmo žlugimą ir pasaulyje taikos įsiviešpatavimą.

Alfonsas Semėnas už prof. A. Jurskio pagalbą visuomet buvo jam labai dėkingas. Prof. A. Jurskiui mirus, A. Semėnas, nors pats sirgdamas, dar prieš pat savo mirtį parašė Technikos Žodžiui A. Jurskio nekrologą, su didžiausiu atsidėjimu įdėdamas visą širdį, kaip geriausiam savo profesijos kolegai, gal ir visai nenujausdamas, kad ir jį patį tais pačiais metais priglaus svetingoji Amerikos žemelė.

Alfonso Semėno palikti gyvenimo pėdsakai visuomenėje, profesiniame ir spaudos bare visuomet mums primins jo lietuviškumo taurumą bei jo asmenybės kilnumą. Ypač Technikos Žodis, minėdamas savo darbo dvidešimtį, širdingai jį prisimena buvus didelių ramsčių steigėjų eilėse ir nenuilstamu red. kolegijos nariu bei bendradarbiu. Taip pat Profesorių draugija, Plieno vyrija ir visi artimieji niekad nepamirš jo kolegiško nuoširdumo. Tiek inž. A. Semėnas, tiek prof. A. Jurskis, kurie jau yra baigę žemiškąją kelionę, savo paliktais darbais ir skaidriais prisiminimais visuomet mums teiks pasiryžimo impulsą toliau tęsti lietuviškąjį darbo barą.

Baigiant šį rumpą a.a. dipl. inž. Alfonso Semėno paminėjimą, jam pačiam panaudosimę jo rašytus prof. A. Jurskiui nekrologe žodžius: "Su giliu sielvartu širdyse mes pagerbsime jo šviesų atminimą, jei vykdysime tuos idealus, dėl kurių jis sielojosi iki savo gyvenimo pabaigos".

Grožvydas J. Lazauskas

There's more to do...

Give More to Christmas Seals

JAUNOMS MARČIOMS GERIAUSIA DOVANA

Jei jūsų martı yra lietuvė ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzės Daužvardienės

Popular Lithuanian Recipes

Penktoji laida

Ši naujoji laida yra gerokai patobulinta ir dailininko Jono Pilipausko papuošta.

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti, ir lengvai įvykdomi.

Kaina tik $3.00

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Str.
Chicago, Ill. 60629

Persiuntimo išlaidoms prašoma pridėti 25 ct., o Illinois gyventojai prideda dar 15 ct. mokesčiams.

Didžiojo poeto Dantės intymiuosius pergyvenimus su Beatriče atskleidžia jo vienintėlis prozinis kūrinys, paįvairintas nuostabaus grožio eilėmis.

Naujasis Gyvenimas

ruolis, Goethės, Šilerio, Šekspyro ir kitų klasikų vertėjas. Išleido T Saleziečiai Italijoj. Knyga papuošta meniškom iliustracijom, įrišta į kietus įvairiaspalvius viršelius. Kaina $2.00. Gaunama DRAUGE ir pas knygų platintojus.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčiu.

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Vaišnoros, MIC, knygoje:

"Marijos garbinimas Lietuvoje"

Knyga nėra tik teologinė, ji dėl įdomių vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besilominčiam Lietuvos istorija ar vietovėmis. Knyga didelio formato 446 psl. — Kaina tik $3.00. Galima įsigyti "Drauge".

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyriumi.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Parduodamas 2-jų aukštų mūr. namas ant plataus sklypo. 4216 S. Campbell Ave. Skambinti darbo dienomis nuo 6 iki 7:30 val. ryto, šešt. ir sekm. visą d. tel. 927-7043.

SAVO NAMAI NEŠALA

Didelis turtas — $17,000 nuomos į metus iš atskirų butų su baldais. Puikūs 2 aukšto mūro namai. Arti Archer buso. Automat. alyva šildymas. Galima pirkti už $46,000.
2 butų gražus mūras, beveik kaip naujas. Įrengtas šiltas beismentas, alumin. langai, naujas garažas, blokas nuo parko. $38,500.
3 butų 1½ aukšto mūras. Gazu šildymas. Garažas. Geros pajamos. Gražūs butai. Arti ofiso. $34,000.
6 kamb. mūras. Moderni vonia, kabinetų virtuvė, naujas gazu šildymas, garažas. Arti mūsų. $19,000.
9 kamb. naujai modernus bungalow. Liuksus vonia ir kabinetų virtuvė. Pilnai įrengtas beismentas. Židinys. Gazo šildymas. Nauji kilimai. 2 auto garažas. Marquette pke. $28,000.
4 butų gražus mūras ir 4 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Alumin. langai. Prie Maria High $42,700.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

Apdraudų Agentūra
Namų, Gyvybės, Sveikatos, Biznio, Automobilių,
Patogios išsimokėjimo sąlygos
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

2 po 4 kamb. mūr. Sklepas ir pastogė. Central. šild. Garažas. Brighton pko centre.
2 po 5 kamb. medinis ir šalia tuščias sklypas. Central. šild. 41 ir Campbell.
Puikus bungalow. Įrengtas sklepas, garažas.
Tuoj galima užimti. Gera vieta 71-ta prie California.
Maisto krautuvė ir 2 butai. Brighton pke.
3 butai ir biznio patalpa. Marquette pke.
Valgykla su namu ir visais įrengimais. Judri vieta.

Insurance — Income Tax
Notary Public
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liūdijami vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.

ĮSIGYKITE DABAR

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
— Paruošė —
dipl. teis. Pranas Šulas

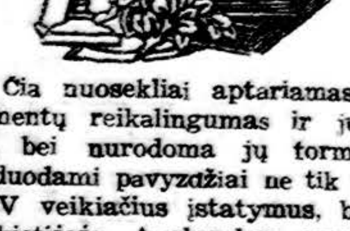

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia, bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiačius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.
Atskiru skyriumi — "Klausimai ir atsakymai" — aiškina mūsų testamentų sudarymu kyliankiant lengvai suprantamus nurodymus, ką daryti, kaip, kodėl ir ko vengti.
Knygos kaina 3.00 dol. Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams

Intymiąsias meilės paslaptis ir gilią gyvenimo išmintį vaizdingai atskleidžia klasiškas, pasaulinio garso kūrinys

Šekspyro sonetai

Į lietuvių kalbą pirmą kartą išvertė A. Tyruolis, Goethės, Šilerio, Dantės ir kitų klasikų vertėjas. Su Šekspyro atvaizdu, autografu, išsamia įžangine studija ir sonetų paaiškinimais. 176 psl., kietais drobės viršeliais.
Kaina $3.00. Gaunama "DRAUGE".

REAL ESTATE

Michiana, New Buffalo, Mich, 7½ rm. face brk., 3 bedrm., 1½ tile bath, fireplace, gas ht., overlooking lake, 2 car gar., cyclone fenced yrd., 1½ lots, schl. bus. By owner. $37,500.00. Days call 219-879-6102 after 7 pm 616-469-0591

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Nuo sausio 1 d., Marquette pke. išnuom. 5 kamb. butas. Skambinti 925-4829

IŠNUOM. miegamas kambarys vyresnio amž. vyrui ar moteriai. 4622 S. California Ave.

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI
V. Valantinas

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijai stereo.
Krautuvė Marquette Parke
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNIS. Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
— Įvairių atstumų —
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

Platinkite "Draugą".

Remkite "Draugą".

HELP WANTED — MOTERYS

GENERAL OFFICE
Light Typing
Figure Aptitude Helpful
CONTACT
Miss Rosing Between 9-5
281-1111
MARK I INC.
1700 W. Irving Pk. Rd.

DĖMESIO!

RADIO PROGRAMA
*
Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

PROGOS — OPPORTUNITIES

PARDUODAMA KEPYKLA
su krautuve — gerai einančiu bizniu. Plius rautas ir sklypas. Chicagoje — 2450 W. 59th Street. Skambinti nuo antrad. iki šeštad. 8 v. ryto iki 6 v. vak. HE 4-7434

FREE TRAINING & GUIDANCE
Create your own second income in your spare time that will excel your present income.
TEL. — 679-0820

STATYBININKAI
BUILDING & REMODELING

ATLIEKAME KARPENTERIO DARBUS; dedame grindų plyteles; taisom stogus. RE 7-0425

Atlieku visokius ELEKTROS DARBUS. Kreiptis į Bill tel. FU 5-6823

Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning - į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu ir leidimą dirbti mieste bei užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".

Apsimoka skelbtis dienr. "Drauge", nes jo kainos visiems prieinamos, o skaitytojų skaičius yra toks didelis jog atneš geriausius rezultatus

Kas tik turi gerą skonį,
viską perka pas Lieponį!
LIEPONIS
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
nuo 9 iki 6 val. vakaro Sekmad. atdara 12 v. iki 5 v. p. p.
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS,
RADIO, STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Dalis svečių Marijonų bendradarbių Kūčiose.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MARIJONŲ BENDRADARBIŲ KŪČIOS

Marijonų bendradarbiai gruodžio 15 d. surengė bendras kūčias tėvų marijonų namuose prie "Draugo". Stalai buvo nukrauti pačių bendradarbių paruoštais skaniais valgiais.

Provincijolas kun. J. Dambrauskas, MIC, malda palaimino susirinkusius ir valgius. Ypač pasidžiaugė, kad buvo gauta plotkelė iš Lietuvos.

Visą pobūvį pravedė pirmininkė A. Snarskienė. Pobūvio vaišes tvarkė F. Dvilaitienė, padedama Cicero skyr. ištikimų bendradarbių. Susirinkusius savo kalbomis pasveikino kun. A. Miciūnas, MIC, kun. J. Prunskis, kun. P. Cibulskis, MIC, Mary Mondeikaitė-Kutz, kun. P. Remeika, MIC, agr. J. Sadūnas, poetė D. Sadūnaitė, kun. J. Kardauskas, MIC.

Visi džiaugėsi bendradarbių veikla, linkėjo linksmų švenčių.

Gimtadienio proga buvo pasveikinti kun. J. Kardauskas, kun. P. Remeika, iždininkė St. Kaulakienė. Buvo pagerbtos skyrių pirmininkės, veikėjos: Dubinskienė, Dvilaitienė, Skrebutėnienė, Leone, Kaulakienė, Cicėnienė, Tamošiūnienė.

Provincijolas kun. J. Dambrauskas dėkojo už paramą ir maldas. Bendradarbiai — ne savanaudžiai, jau dešimtimis metų gražiai darbuojasi. Reikia rūpintis, kad kas nors mūsų vietas užimtų, kai mes susensime. Jūsų pavyzdys duos įkvėpimo jaunimui užimti jūsų vietas.

Pranešė, kad už bendradarbius bus laikomos šv. Mišios ištisą savaitę. Dangus užrašo jūsų gerus darbus. Kada mes turėsime ramybę savo širdy, galėsime ir kitiems ją nešti. Nuoširdus marijonų Šv. Kazimiero provincijos ačiū. Be jūsų mes būtume nebyliai.

Marquette Parko pirmininkė Dubinskienė pranešė, kad P. Vėžienė atvežė savo auką 100 dol. Andersonienė įamžindama savo mirusius brolį ir seserį taip pat atvežė 100 dol.

Po vaišių ir sveikinimų, pianinu pritariant M. Mondeikaitei, visi bendrai giedojo šventas giesmes. Kūčių dalyviai gavo ir kalėdines dovanas, kurias parūpino pirmin. Snarskienė. Paskiau pasidalino jų pačių suneštas dovanas. **J. Žvilbutis**

PETICIJŲ REIKALU

Amerikos Lietuvių taryba lietuvių visuomenei, organizacijoms ir pavieniems asmenims jau yra išsiuntinėjusi peticijų blankus, liečiančius Lietuvos okupaciją, religijos persekiojimą ir Simo Kudirkos nuteisimą. Peticiją norima įteikti prez. Nixonui prieš jam išvykstant į Sovietų Sąjungą. Peticijos parašų rinkimas sėkmingai vyksta visoje Amerikoje. Tikimasi surinkti per 100,000 parašų. Alta kiekvieną prašo šiame darbe pagalbos, surinkti kuo didesnį skaičių parašų, kreipiantis ne tik į lietuvius, bet ir į savo pažįstamus kitataučius. Peticijoje prašome nurodyti vardą, pavardę, gyvenamą vietą ir peticijos lapus kuo skubiau grąžinti Altos įstaigai, 2606 W. 63 st., Chicago, Ill. 60629.

JUNGTINIO MOKSLEIVIŲ CHORO GIESMĖS

Iš 57 Chicagos aukštesniųjų mokyklų sudarytas jungtinis moksleivių choras gruodžio 24 d. 9 v. per WGN televizijos kanalą 9 giedos religines Kalėdų giesmes.

CHICAGOS ŽINIOS

POLICIJA IEŠKO UŽPUOLĖJO

Chicagos policija stropiai ieško jauno, 25-30 m. užpuolėjo, kuris 54 m. amžiaus moterį, stačiusią mašiną ties 400 E. Randolph, smūgiu į veidą privertė važiuoti, kur jis liepė, ir paskiau automobilį ją du kartu nuskriaudė.

TRAUKIA TEISMAN TEISĖJĄ

Buvęs Illinois gubernatorius Otto Kerner, dabar JAV apeliacinio teismo teisėjas, traukiamas teisman, keliant jam 17 kaltinimų, svarbiausia — už nepateisinamą priėmimą arklių lenktynių šėrų, kurie jam tekę kaip kyšiai. Jis kaltinamas kreivа priesaika, mokesčių nemokėjimu ir kitais dalykais. Jeigu už visus kaltinimus jis būtų pasmerktas, galėtų gauti 83 metus kalėjimo ir iki 93,000 dolerių pabaudos. Kerneris yra 63 m. amžiaus, demokratas, manoma, kad ši byla gali turėti įtakos rinkimuose. Drauge su Kerneriu apkaltinti dar keturi kiti.

GĖLĖS

Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois

TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

A. † A.

JONUI STEIKŪNUI mirus,

jo žmoną MONIKĄ, sūnus ALGIRDĄ ir VYTAUTĄ, dukterį DANĄ ir žentą JONĄ KLINE, seseris ELENĄ POCIENĘ su šeima ir SOFIJĄ STEIKŪNIENĘ nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

John Petkūnas

A. † A.

PETRUI MACIUKEVIČIUI

Lietuvoje mirus,

sūnums BRONIUI, ALBINUI ir VYTAUTUI ir jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškiame.

Donius ir Gražina Varnaičiai

A. † A.

FILOMENA SUDEIKIENĖ

REKAŠIŪTĖ

Gyveno 4545 S. Fairfield Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė gruod. 14 d. 1971, 3:55 val. popiet, sulaukus 45 m. amžiaus.

Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Juozas, sūnus Vaclovas, 3 dukterys, Marytė, Danutė ir Rūta, sesuo Valerija Pišnys, švogeris Petras, sesuo Seselė M. Melanija kazimierietė, teta Marija Bartkūnienė, švogerka Emilija Kvederienė gyv. Toronte, Kanadoje, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Švč. M. Marijos N. Prasidėjimo parapijos Motinų klubui.

Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 So. California Ave.

Laidotuvės įvyks šeštad., gruod. 18 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvių Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: VYRAS, SŪNUS IR DUKTERYS.

Laidotuvių direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1971 m. gruodžio 15 dieną staigiai, po trumpos ligos, mirė žmona, motina ir močiutė

A † A

Sofija Rimvyd – Mickevičiūtė – Ambrazevičienė

Gyv. 7802 Cornelia, Cleveland, Ohio.

Gimė Lietuvoje, 1908 m. gegužės 5 dieną, Jakubonių dvare, Pušaloto parapijoje, Panevėžio apskrityje. Amerikoje išgyveno 22 metus.

Kūnas pašarvotas Della Jakubs and Son koplyčioje, 936 E. 185 g-vė, Cleveland, Ohio.

Laidojama iš Šv. Jurgio parapijos bažnyčios Visų sielų kapinėse, šeštad., gruodžio 18 dieną.

Nuliūdę: *Vyras, duktė, žentas, anūkas, brolis Marijonas Rimvyd-Mickevičius Lietuvoje, sesers vaikai Ramutė Hennings su šeima ir Sigitas ir Daiva Banaičiai, giminės, draugai bei pažįstami.*

Lietuvių Bendruomenės Lindeno Apylinkės ir ALT'os Lindeno Skyriaus buvusiam ilgamečiui valdybų nariui, Lietuvos kūrėjui savanoriui, Vyčio Kryžiaus Kavalieriui

A. † A.

VINCUI VALANTUKEVIČIUI

MIRUS, SKAUSMO VALANDOJE PRISLĖGTOMS dukroms: Elvyrai KLIMIENEI, Nijolei MIKNEVIČIENEI, Irenai PERRY, žentams, anūkams, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu su jais giliai liūdi

Lietuvių Bendruomenės Lindeno Apylinkės ir ALT'os Lindeno Skyriaus Valdybos

---

A. † A.

FELIKSUI KASPERAVIČIUI

Lietuvoje mirus, dukroms: STEFANIJAI ir jos vyrui KAZIMIERUI VILŪNUI, BRONEI ir jos vyrui IGNUI KAZLAUSKUI su šeima, sūnui ALEKSANDRUI KASPERUI su šeima reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Marija Sirutytė

Petronėlė Dundzilienė

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.

JONAS POVILAITIS

Dipl. ekonom.

Š. m. gruodžio 23 d. sueina metai kai baigė šios žemės kalionę, sulaukęs 58 metų amžiaus mano brangus vyras ir mūsų tėvas. Velionis buvo gimęs Antkalnių km. prie Jurbarko. Amerikoj išgyveno 21 metus. Palaidotas Omahoj, Kalvarijos kapuose, šalia savo jauniausiojo sūnaus, kuris žuvo susisiekimo nelaimėj prieš tris metus.

Už velionio sielą šv. Mišios bus laikomos gruodžio mėn. 23, 24, 25, 26 ir 27 dienomis Omahoj Šv. Antano bažnyčioj ir pas Tėvus Pranciškonus Maine.

Kolegos, draugai ir pažįstami prašomi prisiminti velionį savo maldose.

Nuliūdę: **Žmona, duktė ir sūnus su šeimomis.**

A. A. DR. ANTANAS RUDOKAS

Keturių metų mirties sukaktį minint šv. Mišios už jo sielą bus atnašaujamos šeštad., gruodžio 18 d., 7:30 val. ryto Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje.

Visi velionies pažįstami prašomi prisiminti jį savo maldoje.

Liūdintys — žmona, tėvas ir sesuo

A. † A.

URSULA KADZEWICK

Gyveno Scottsdale, Arizona, o anksčiau gyv. Chicago, Illinois.

Mirė gruodž. 13 d., 1971, 1:30 val. popiet, sulaukus 88 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 53 m.

Velionė buvo našlė a. a. Vincento ir motina mirusio dr. Joseph Kadzewick.

Pasiliko dideliame nuliūdime 3 dukterys: Mary Bayerle, žentas John, Margaret Kolom, žentas Alfred, ir Helen Green, žentas Walter, 8 anūkai, 10 proanūkų, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Moterų Sąjungai.

Kūnas bus pašarvotas penktad., 1 val. popiet Lack (Lackawicz) koplyčioje, 2424 W. 69 st., Chicagoje.

Laidotuvės įvyks šeštad., gruodžio 18 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvių Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Dukterys, žentai, anūkai ir proanūkai.**

Laidotuvių direktorius Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213

Brangiai mamytei ir žmonai

A. † A.

FILOMENAI SUDEIKIENEI mirus.

jos vyrą JUOZĄ ir mūsų klasės draugus ir mokinius VACLOVĄ, MARYTĘ, DANUTĘ ir RŪTELĘ gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Brighton Parko Lituanistinės Mokyklos mokiniai, mokytojai ir Tėvų komitetas.

Pranešu giminėms ir pažįstamiems, kad Lietuvoje, Tryškiuose, mirė mano 2 broliai

A. A.

STEPAS IR KAZYS BUKNIAI

Stepas mirė 1970 m. rugp. 14 d. Paliko liūdinčią žmoną Juliją.

Kazys mirė 1971 m. lapkričio 8 d. Paliko liūdinčius 2 sūnus Antaną ir Kazį su šeimomis, ir dukrą Elvyrą su šeima.

ANTANAS BUKNYS

Cleveland, Ohio

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

Trys Moderniškos Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

—TĖVAS IR SŪNUS—

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

649 East 162nd Street South Holland

10821 South Michigan Avenue, Chicago

TEL. — CO 4-2228

APLINK MUS

× **"Chicago Tribune" dienraštis gruodžio** 10 d. išspausdino straipsnį "Lithuanian Recipes Fill Cookbook". Tame aprašyme apibūdino Juzės Daužvardienės karjerą ir naujai išėjusią penktą knygos "Popular Lithuanian Recipes" laidą. Straipsnio autorė Annette Ashlock Stover pasirinko pakartoti receptą "Grybai" ir prie to dar pridėjo gražią iliustraciją. Tai nepirmas atvejis, kad "Chicago Tribune" spausdina ištraukas iš šios populiarios knygos. Matyti, kad tas straipsnis intrigavo daugelį skaitytojų, administracija gauna daug užsakymų.

× **Šv. Kazimiero seserų rėmėjų** centras rengia savo metinį susirinkimą ir kalėdinį pobūvį šį sekmadienį, 3 v. p. p., 2601 W. Marquette Rd., seselių naujame name. Pirm. Marija Rudienė kviečia visų skyrių rėmėjus dalyvauti.

× **Skautininkių draugovės** kalėdinė sueiga numatyta gruodžio 17 d. yra atšaukiama dėl labai rimtų priežasčių.

× **"Tauta krikščioniškos pasaulėžiūros požiūriu"** pokalbį ruošia Cicero ateitininkai šį šeštadienį, 7 v. v. parapijos salėj. Pagrindiniais pranešėjais bus advokatas P. Žumbakis, L. Nainytė ir V. Kuprys. Pageidaujama, kad to vakaro dalyviai galimai daugiau įsijungtų į diskusijas. Sekmadienį, gruodžio 19 d., po lietuviškų pamaldų, 11:30 val. parapijos salėje bus agapė su trumpa programėle.

× **Kun. Z. Ramanauskas,** Šv. Baltramiejaus parap., klebonas Waukegane, švenčių proga sveikina visus savo artimuosius, parapiečius. Vietoje kortelių paskyrė 15 dol. auką "Draugui". Labai ačiū.

× **K. Paulikas,** Chicago, Ill., aukojo 6 dol. Dėkui.

× **Clevelande Naujųjų Metų sutikimą** rengia Lietuvių Bendruomenė, Šv. Jurgio parap. salėje, gruod. 31 d., 9 v. v. Užsisakykite stalus pas **Jurgį Malskį, tel. 486-9165; Bronių Gražulį, tel. 741-1782.** Kaina 10 dol.; jaunimui, be gėrimų, 5 dol. (pr.)

× **Dariaus ir Girėno lituanistinės mokyklos Kalėdinė eglutė** bus gruodžio 18 d., 11 v. r. Gage Parko salėje. Eglutėn atvyks Kalėdų senelis su dovanėlėmis, o po Eglutės bus pietūs ir skanėstai. (pr.)

× **Terros dovanų prekyba** iki pačių Kalėdų atdara kasdien nuo 9:30 val. r. iki 9 val. vakaro, šeštadieniais nuo 9:30 val. r. iki 6 val. vakaro., sekmadieniais nuo 12 val. iki 4 val. vakaro. **Terros adresas 3237** West 63rd Street, Chicago, Ill., telefonas 434-4660. (sk.)

× **Miami Beach, Vainų remi Beach, Florida, tel. (305) zorte praleisit šventes pasimaudant jūroje. Išnuom.** butai ir kambariai su visais patogumais. **8210 Harding Ave. Mia-864-3586.** (sk.)

× **Leokadijos Braždienės** maisto produktų krautuvė **2617 West 71 St. tel. PR 8-2030. Kūčių** ir **Kalėdų** stalui paruošta įvairių silkių, dar daugiau žuvų patiekalų ir lobsterių bei šrimpsų; penkių rūšių vinigretai, aguonų pienas, sližikai, barščiai, grybų ausiukės; raguolis, medauninkai ir kita. Be jau žinomų mūsų įvairių tortų dar turime 4 rūšių naujų tortų, įvairių mėsos ruliadų ir visa, kas tik reikalinga Kūčių bei Kalėdų stalui. Užsisakykite iš anksto, kad spėtume jums paruošti. (sk.)

× **Lietuvių fondo 1972 metų** valdybos pirmininku išrinktas dr. Jonas Valaitis, I-ju vicepirm. Antanas Rėklaitis, II-ju vicepirm. Jonas Kučėnas, III-ju vicepirm. Stasys Džiugas, sekretoriumi Kleopas Girvilas, iždininku Kazys Barzdukas ir iždo patarėju Petras Želvys. Į valdybą dar įeis LF investavimo komisijos atstovas ir LF pelno skirstymo komisijos atstovas. Kadenciją baigiančioje valdyboje 1971 metais dirbo pirm. dr. K. Ambrozaitis, vicepirm. A. Rėklaitis ir dr. V. Šimaitis, iždi. H. Daras ir sekr. J. Kučėnas.

× **Feliksas Kasperavičius,** sulaukęs 88 metų amžiaus, mirė Alytuje, okupuotoje Lietuvoje. Palaidotas Alytaus kapinėse gruodžio 16 d. **Velionis** paskutiniu metu gyveno pas savo anūkę. Chicagoje yra likusios dvi jo dukterys — Stefa Vilūnienė ir Bronė Kazlauskienė su šeimomis ir sūnus Aleksas Kasperas su šeima.

× **K. Donelaičio lituanistinės mokyklos** kalėdinė eglutė bus šį šeštadienį, gruodžio 18 d., 11 val. ryte mokyklos patalpose, 6901 So. Fairfield Ave. Jaunieji mokyklos mokiniai suvaidins šventinį vaidinimą, o Kalėdų Senelis iš savo didžiulio maišo visus mažuosius apdovanos. Su kalėdine eglute prasidės švenčių atostogos. Po Naujų metų pamokos prasidės sausio mėn. 8 dieną.

Jauniausios Chicagos Aukšt. lit. mokyklos mokytojos Giedrė Čepaitytė ir Augusta Šaulytė, pradėjusios dirbti nuo šių mokslo metų pradžios.

× **J. Savickas,** Chicago, Ill., prisiuntė 6 dol. auką. Ačiū.

× **Pirmyn choras,** kuris stato F. Leharo "Linksmąją Našlę" Marijos aukšt. mokyklos auditor. 1972 met. kovo 4-5 dienomis, rengia kalėdinį pobūvį gruod. 19 dieną tuoj po repeticijos Vyčių salėje. Visi solistai ir choristai su svečiais prašomi dalyvauti. (pr.)

× **Lietuvių Tauragės Klubas ruošia Naujųjų Metų sutikimą** Marquette salėje, 6908 S. Western Ave. Šalta ir šilta vakarienė, šampanas ir kiti priedai — asmeniui 7 dol. Vietas galima rezervuoti iš anksto paskambinus šiais telef. — **dieną, B. Sebastijonui HE 6-4540; vakare J. Zimkui GR 6-8417.** (pr.)

× **Naujų Metų sutikimą ruošia Dzūkų Draugija,** Menė salėje, 2515 W. 69 str. Karšta vakarienė ir šampanas. Jauki salė ir smagi muzika. Asmeniui $9.00. Staliukus rezervuoti tel. **LA 3-1883.** (pr.)

× **Kas gali būti gražesnio** ir mielesnio lietuviui už mūsų liaudies dainą? Kalėdų šventėms patraukli dovana yra plokštelė liaudies dainų, įdainuotų Lietuvos operos solistės A. Dičiūtės - Trečiokienės. Kaina $5.00. Gaunama "Drauge". (pr.)

× **Reikia pirkti daiktą gerą,** parduotuvėje pas **TVERĄ.**
Čia juk viskas tik geriausia,
O be to dar ir pigiausia
Tveras Jewelry, 2646 W. 69 St. (sk.)

Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, reprezentuoja du PONT, GLARE FORGAN. **Telefonas** 341-3412. Albinas turi daug asmeniško patyrimo su akcijomis ir jums sąžiningai patars. (sk.)

× **PLB valdybos pirm. Stasys Barzdukas,** gruodžio 12 d. lankydamasis Chicagoje, buvo susitikęs su JAV LB tarybos pirm. Vytautu Kamantu ir sekr. Vaclovu Kleiza. Su jais tarėsi įvairiais LB reikalais, daugiausia apie ateinančių metų JAV LB tarybos sesiją, kuri įvyks 1972 balandžio 29-30 dienomis Dainavos stovyklavietėje Michigano valstybėje. Toje sesijoje bus priimami nauji JAV LB įstatai.

× **Inž. Edvardas Vitkus,** New York., parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol. auka. Labai ačiū.

× **Moterų sąjungos** 46 kp. kalėdinis susirinkimas ir pobūvis įvyko iždininkės puošnioj rezidencijoje Lockport, Ill. Pirm. M. Šrupšienė pranešė, kad gruodžio mėnesį 3 narės švenčia savo gimtadienį, tai C. Rudis, E. Kaminskas ir M. A. Iercus. Joms sugiedota Ilgiausių metų. Jos apdovanotos dovanėlėmis. Seselė Clemencia, Šv. Villos prieglaudos, buvo garbės viešnia, taip pat viešnios buvo M. Žibas ir Gulbinas. 46 kp. yra dosni labdarių įstaigos rėmėja.

× **R. ir L. Rasiūnai** gruodžio 10 d. susilaukė pirmosios dukrelės. Motina su dukrele jau grįžo namo. Gyvena Marquette Parke.

× **9 Wardo lietuvių demokratų** klubo priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 19 d. 1 val. p. p. tuoj po Mišių, parapijos svetainėj, 198 ir S. State Str. Bus renkama nauja valdyba ir svarstomi kiti reikalai.

× **Birutė Kožicienė ir sūnūs, Marija ir Henrikas Butkai,** Libertvylle, Ill., Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga sveikina savo draugus ir pažįstamus. Kortelių vietoje skiria 20 dol. auką "Draugui". Nuoširdžiai dėkojame.

× **Arch. Arūno A. Ilekio** ir Carolės Noga jungtuvės įvyks gruodžio 18 d., šeštadienį, 4:30 v. p. p. St. Holy Martyrs bažnyčioje, 4327 So. Richmond. Vaišės Mansion salėje, 6250 W. 63 St.

× **Česlovas ir Renata Žilionniai,** sveikina visus savo bičiulius Švenčių proga, o Kalėdinių sveikinimų išlaidas sumoje 25 dolerių skiria Jaunimo Centro statybai (pr.)

× **Gražina ir Kazys Musteikiai,** vietoje sveikinimų Švenčių proga savo artimus ir pažįstamus kortelėmis, $15.00 aukoja Jaunimo centro statybai. (pr.)

× **Dr. Edmundas ir Marija Ringai** švenčių proga sveikina savo draugus ir pažįstamus ir vietoje sveikinimų atvirukų aukoja 50 dol. labdarybei per Lietuvos Dukterų draugiją. (pr.)

× **Halina ir inž. Edvardas Žitkai** vieton kalėdinių sveikinimų aukoja 20 dol. Lietuvos Dukterų dr-jos vykdomai vargšų šalpai. (pr.)

× **Vincas Avižius** švenčių proga sveikina savo draugus ir pažįstamus ir vietoje kalėdinių atvirukų aukojo 10 dol. Jaunimo centro statybai. (pr.)

× **Dar nevėlu nupirkti gražią kalėdinę dovaną savo vaikučiams — "Sek pasaką".** Šioje plokštelėje L. Rastenytė dainuoja ir pasakoja "Meškiuką Rudnosiuką", "Laumę Daumę", "Devyniabrolę", "Karalaitę ir oželį". Gaunama pas platintojus arba užsisakant pas **D. Lapinską, 2419 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629. Telefonas 776-2311.** (sk.)

× **Marquette Meno Galerijoje,** (3215 W. 63 St., telefonas 436-2112), parduodami lietuvių dailininkų tapybos — emaliaus darbai. Rėmuojami ir restauruojami paveikslai.
Dail. Antanas Petrikonis (sk.)

Šv. Kryžiaus ligoninės prieangyje pastatyta lietuviška kalėdinė eglutė, kurią dekoruoja ant laiptelių pasilipusi Paulina Vaitaitienė. Vaitaitienei padėjo eilė ligoninės tarnautojų. Lietuviškų papuošalų gavo iš Lietuvos gen. konsulato Chicagoje.

× **Gausios skaitytojų aukos** džiugina leidėjus. Aukomis po 5 dol. "Draugą" parėmė:

Julija Monstavičienė, Chicago,
Pranas Sutkus, Homewood,
Nellie Bakshis, Chicago,
Veronika Janušas, Ozone Park,
Pauline Kankalis, Chicago,
Ilona Dapkus, Chicago,
Vita Shukis, Chicago,
Ona Ambrose, Detroitas,
Stasys Baniulis, Cicero,
Maria Narušis, Torontas
Visiems nuoširdus ačiū.

× **Vincas Tamošiūnas,** Detroit, MI., Lietuvių šaulių sąjungos pirmininkas, parėmė mūsų spaudos darbus didesne auka. Dėkui.

× **Sol. Roma ir Viktoras Masčiai** vietoje kalėdinių sveikinimų paaukojo Lietuvių Muzikologijos Archyvui 25 dol. (pr.)

× **Dr. Leonardas Plechavičius,** iš New Yorko, Padėkos dieną lankydamasis Chicagoje, paaukojo Altai Lietuvos laisvinimo reikalams 50 dol. (pr.)

× **Marija ir Juozas Tumai** vietoje kalėdinių sveikinimų paaukojo Jaunimo centro statybai 15 dol. (pr.)

× Naujos **ANTANO MACEINOS** knygos: "Didieji dabarties klausimai" pristatymas įvyks gruodžio 19 d., (sekmadienį) 3 val. popiet "Draugo" redakcijos patalpose, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

Naują knygą aptars **prel. Vytautas Bačiūnas,** leidyklos "Krikščionis Gyvenime" vedėjas. Knygos ištrauką skaitys rašytojas Česlovas Grincevičius. Antano Jasmanto-Maceinos poeziją rečituos poetas Kazys Bradūnas. Visą popietį praves kun. Juozas Prunskis.

Maceinos knygos pristatymą rengia leidykla ir administracija "Krikščionis Gyvenime", kviesdami visuomenę atsilankyti. (pr.)

× **Spaudos darbuotojų pastangas** gražiai įvertina skaitytojai, siųsdami aukas "Draugui" išlaikyti. Aukojo: 4 dol. — Petras Skerys; po 3 dol. — R. Kavolienė, A. Mikus, dr. L. Petrauskas, K. Jokša, J. Zubrickas; po 2 dol. — J. Markevičius, Ad. Galinski, B. Gaižauskas, L. Racevičius, Ad. Luža, T. T. Grigonis, E. Dovydėnas, V. Mariūnas, Vyt. Česna, Bronė Kova, J. Jakubauskas, E. Šventickas, V. Grakauskas, W. Hoffman, Ad. Stulginskas, O. Utarienė, K. Ramanauskas, V. Slušnys, V. Galinis, Alf. Paškus, V. Petkus, P. Kesiūnas, J. A. Sadūnas, Valė Lesevičius, Z. A. Smilga, J. Galinis. Labai ačiū.

× **Bruno Eidutis savo tėvų** Valio ir Uršulės 25 metų vedybinės sukakties proga aukojo "Draugui" 5 dol. Dėkojame.

× **Juozas ir Jadvyga Bartkai,** Palangos restorano savininkai, 6918 So. Western, parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol. auka. Ačiū.

× **Dr. Petras Žemaitis,** Plymouth, Mich., švenčių proga aukojo "Draugui" 15 dol. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Artėjančių švenčių** proga skaitytojai "Draugui" aukų prisiunčia. Aukojo: po 4 dol. — Ignas Sakalas, Adolf Petrys, D. Karka, K. Gimžauskas, Ida Šermukšnis; po 3 dol. — F. Pimpė, A. Valinčius; J. Laukys, Mrs. A. Jusčius; po 2 dol. — E. Andriušis, A. Piktuižis, J. Bartkus, Mrs. P. Mazonis, J. Metrikis, P. Žilinskas, J. Zauka, Z. Mockus, J. Rinkus, J. Bajalis, St. Kancevičius, I. Slabšinskas, S. Jasutis, Alf. Baliūnas, J. Paulius Sr., Z. Žiupsnys, J. Petraitis, Iz. Matiukas, Morta Ryckis, J. Jakubonis; po 1 dol. — K. Pozerniukas, A. Motuzas. Visiems nuoširdus ačiū.

× **V. Čerškus, Windsor, Kanadoje,** mums palinkėjo linksmų švenčių ir prisiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Kazimieras Mikšys,** Chicago, Ill., "Draugo" spaudos reikalams aukojo 10 dol. Nuoširdus dėkui.

Brocktono lit. mokyklos mokiniai ir mokytojai (iš k.) paskutinėje eilėje I-ji E. Ribokienė, 4-ta D. Bielkevičiūtė ir iš deš. 2-ji D. Eivaitė. Trūksta kelių mokinių.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— St. Petersburgo - Gulfporto moterys ruošia lietuviškas tradicines kūčias su tuzinu visokių skanumynų. Kaina tik trys dol. Kūčios įvyks Amerikos Lietuvių klubo Salėje, 4880-46 Ave., 7 val. vak. Prašomi visi lietuviai atsilankyti. Bus suruošta ir Naujų Metų sutikimas ir jau yra pasamdytas orkestras. Naujų Metų dieną bus duodami nuo 12 val. d. pietūs toje pačioje salėje. Bus muzika ir galima bus pasišokti. Prašomi visi atvykti.

— Clevelando Lietuvių — Amerikiečių konservatorių klubas gruodžio 17 d. 8:30 v. v. Union taupymo ir skolinimo įstaigoj, 5106 Wilson Mille, Rd., rengia A. J. Garofoli paskaitą apie komunizmą.

— J. Giedraitis, Spartos bendrovės, 10 Barry Dr., Northport, N. Y. 11731, vedėjas, po ilgo uosto krovėjų streiko išgavo elektrines lietuviškas mašinėles ir išsiuntinėjo užsisakiusiems.

— Vincė Jonuškaitė - Leskaitienė, š. m. gruodžio 1 d. išvykusi iš New Yorko, gyvena Santa Barbara mieste, Californijoj. Ji žada apie kitų metų balandžio ar gegužės mėn. vėl atvykti į New Yorką. Šiuo metu Liet. Moterų klubų federacijos pirmininkės pareigas, V Leskaitienei išvykus, eina Aleksandra Kazickienė ir Viktorija Čečetienė, valdybos vicepirmininkės. Federacijos reikalais rašyti adresu: 29 W. 57 St. 9 Fl., New York, N. Y. 10019. V. Leskaitienės adresas Californijoje: 1315 Laguna St. Santa Barbara, Calif. 93101.

— Antanas Karalius - King, kilęs iš Igliaukos, gruodžio 12 d. buvo išrinktas našlių karalium Lietuvių klube St. Petersburge. Turi sūnų Robertą Grand Rapids, Mich. Antanas daug pasidarbavo Lietuvių klubui.

— Natalija Navickienė ir p. Urbonienė Lietuvių klube St. Petersburge Fla, ruošia gruodžio 24 d. 7 val. r. "Lietuviškas kūčias".

KANADOJE

— Stasė Prapuolenytė - Bunker, gyv. Richmond Hill, Ont., gavo liūdną žinią iš Ok. Lietuvos, kad Kaune š. m. lapkričio 20 d. mirė jos motina Bronė Venciūtė - Prapuolienienė, kilusi iš Būdos, Paežerių. Palaidota Marijampolės kapinėse. Paliko du sūnus, keturias dukteris, penkiolika anūkų, aštuonis proanūkus ir daugelį giminių.

40,000 dolerių lietuvybės reikalams

Rekordinis Lietuvių fondo pelno paskirstymas 1971 m.

Lietuvių fondo taryba posėdžiavo gruodžio 11 d. ir priėmė šių metų pelno skirstymo komisijos nutarimas. LF valdyba dėjo daug pastangų sudaryti kiek galint didesnę sumą paskirstymui, dirbo pasiaukodami ir net administraciniame biudžete sutaupė keletą tūkstančių dol. Investavimui metai nebuvo palankūs, tačiau ir konservatyvus investavimas atnešė gražaus pelno. Valdyba pasiūlė tarybai, kad būtų šiais metais paskirstyta minimum 38,000 ir maximum 40,000. Taryba nubalsavo už skyrimą 40,000 dol.

Kas skirstė?

Pelno skirstymo komisiją sudarė trys rinkti LF atstovai: dr. J. Valaitis — pirm., dr. A. Razma ir dr. F Kaunas, ir trys skirti JAV LB atstovai: J. Kavaliūnas, kun. J. Borevičius, SJ, ir A. Kairys. Komisija turėjo metų bėgyje keletą paruošiamųjų posėdžių, susirašinėjo su asmenimis ir įstaigomis. Komisijai buvo perduota daugelis prašymų, kurių prašomoji suma žymiai prašoko skirstomą sumą. Neturime tikslių žinių, ar pelno skirstymo komisija buvo sudariusi pakomises ir kokiais patariamaisiais šaltiniais naudojosi. Malonu pastebėti, kad lietuvių spauda labai domėjosi pelno skirstymu ir jo galimybes gyvai diskutavo. Išskyrus LB Švietimo tarybą, kitos centrinės įstaigos, organizacijos bei kultūrininikų susibūrimai jokių formalesnių pasiūlymų komisijai nepateikė.

Kas tie laimingieji?

Pelnas buvo skirstomas jau prieš keturis metus priimtu pagrindu: apie 50 proc. lituanistiniam švietimui, 25 proc. specialiems LF kultūriniams projektams ir apie 25 proc. kitiems einamiesiems kultūriniams reikalams. Tokiu būdu didžiausia suma ir buvo paskirta lietuviškam švietimui, viso 19,775 dol. Ši suma padalinta tarp 23 gavėjų. Specialiems LF kultūriniams projektams teko 8,200 dol. ir padalinta šešiems gavėjams. Specifiniams kultūriniams uždaviniams liko 12,050 dol., kurie teko 15-kai laimingųjų. Šią kategoriją sudaro įvairūs prašymai, nors komisija nedideles simbolines sumas kai kam paskyrė ir be prašymų, pav. Lietuvių pranciškonams kultūros židiniui palaikyti, Lietuvių jėzuitams Jaunimo centrui palaikyti, Lituanus žurnalui paremti—po 500 dol. Visiems gavusiems bus pranešta raštu. Išmokėjimai bus atlikti tiktai po revizijos komisijos patikrinimo, kuri savo darbą užbaigs tiktai sausio mėn. gale. Pagal LF statuto reikalavimus, išmokėjimai vyks per didžiąsias lietuvių religines ir šalpos organizacijas. Tvirtai tikime, kad sekančiais su kaktuviniais LF metais bus padalinta žymiai didesnė suma. Iš viso Lietuvių fondas lietuvybės išlaikymui ir lietuviškos kultūros puoselėjimui jau paskyrė 172,000 dolerių.

Dr. Kazys Ambrozaitis

Gera knyga yra viena geriausių kalėdinių dovanų. Iš visų knygų vargu ar kuri kita šiuo metu taip tiktų šiai progai, kaip tik ką išėjusi A. Maceinos "DIDIEJI DABARTIES KLAUSIMAI". Ją galima gauti tuojau pat, užpildžius žemiau atspausdintą atkarpos lapelį ir pasiuntus jį ten nurodytu adresu.

"KRIKŠČIONIS GYVENIME"
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629.

☐ **Prašau atsiųsti man A. Maceinos "Didieji Dabarties Klausimai" (Kaina 6 dol.).**
☐ **Prašau įrašyti mane į "Krikščionis Gyvenime" knygų serijos prenumeratorius su 25% nuolaidos teise visiems jos leidiniams.**
☐ **Atsiųskite visas jau anksčiau išleistąsias serijos knygas.**
☐ **Siunčiu $.....**
☐ **Atsilyginsiu, gavęs knygas.**

Čekį rašyti "Krikščionis Gyvenime" vardu.

Vardas ir Pavardė .....

Numeris ir gatvė .....

Miestas ir valstybė ..... Zip Code .....